

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
909 N. Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

Січень

1

January

PIK. XIII. СІЧЕНЬ, 1956 Ч. 1.

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня
Листування й передплату висилати
на адресу:

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Передплата у Злучених Державах
Америки для членок Союзу Українок
Америки залишається в 1956 р. \$2.50.
Річна передплата для кечл. \$3.00
Річна передплата в Канаді \$3.00
Річна передплата в Англії
й Австралії 1½ ф. ст.
Річна передплата у Франції . 900 фр.
Посдинокє число 35 центів

З М І С Т :

М. Біляк: П'ятсот розтопаних
Нащо потрібна організація?
О. Гердан: Пісня й традиція
М. Тарнавська: Людина в темряві
А. Смерчинська: До вистави казок
М. Кохаковська: Бібліотекарка
Л. Буря: Мистець і дружина
д-р Г. Лашецько: Історичний календар
І. Павличковська: На порозі нового
року
І. П.: Ісказ народньої ноші
Із життя наших централъ
The Five Hundred Trampled Under
Ukrainian Folk Dress
Dear Junior League Members
Р. Коцик: Пальми
Зирк у тугешню кухню!
Народне вбрання для хлопчика
Н. Наркевич: Сніжинка „Срібна Зірка“
О. Цегельська Мила несподіванка
Вісті з Централі
Г. Лашецько: На порозі нової доби
Світлина на обгортці:
Ольга Монастирська, вчителька ке-
рамікарства в Виллінгтоді, Алберта,
у вбранні молодиці з Банілова на Бу-
ковині. (Гл. допис на ст. 14).

ТАБЛИЦЯ ВЗОРІВ Ч. 8.

Взір ч. 1 (перший вгорі зліва):
Вустановка жіночої сорочки з Ясіня на
Закарпатті.
Взір ч. 2 (другий зліва):
Кемір чоловічої сорочки з Космача.
Взір ч. 3 (третій внизу зліва):
Вустановка жіночої сорочки.
Взір ч. 4 (перший зправа):
Вустановка й рукав жіночої сорочки
з Жабя, пов. Косів.
Взір ч. 5 (другий зправа):
Вустановка жіночої сорочки з Ворохти.

Веселі віршики знайдете
у збірнику К. Перелісної

„О Й, Х Т О Т А М?“

Гарні ілюстрації, кольорова
обгортка. — Коштує 80¢.

VOL. XIII JANUARY, 1956 No. 1

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Phone MA 7-7945

Subscription in the United States
for members \$2.50 per year; non-
members \$3.00 per year, half year
\$1.75. Subscription in Canada \$3.00
per year, half year \$1.75. Subscription
in England and Australia 1½ pound
sterling, per year. Subscription in
France 900 francs, per year.
Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

ПРЕДСТАВНИЦТВА „НАШОГО ЖИТТЯ“:

КАНАДА:

Mrs. Olga Lukomska
14386 Park Dr.
Edmonton, Alta.
Canada

ФРАНЦІЯ:

Mme. Nina Kovalenko
14, rue des Cannettes
Paris 6,
France

АВСТРАЛІЯ:

Mrs. V. Levytsky
69 Maxham Rd.
Old Toon Gabbie NSW
Australia

АНГЛІЯ:

Mrs. Vira Smereka
36, Temple St.
Heaton, Bradford Yerks.
Mrs. Myroslawa Rudenska
335, Woodborough Rd.
Nottingham, England

Подяка

Вже по видрукуванні числа повідо-
мила нас наша представниця на сході
Канади, п. Левка Романик, що через
родинні обставини не в силі займатись
дальше справами „Нашого Життя“. На
цьому місці складаємо їй ширю подяку
за кількालітню працю в користь видав-
ництва, яку виконувала дуже дбайли-
во. А наших передплатниць на сході
Канади прохаємо не обтяжувати вже
п. Романик справами видавництва, а
звертатись прямо до адміністрації.

Адміністрація „Нашого Життя“

Ideal for a Gift

for your friend or relative

THE NOTED BOOK

SPIRIT OF FLAME

poems and dramatic works

of Lessya Ukrainka

the greatest poetess of Ukraine

\$3.50

Order from the

Home Office of UNWLA
909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

The path traversed by
the Ukrainian woman
is described in the book

THE WOMAN OF UKRAINE

Published by the Ukrainian
National Women's League
of America

\$1.00

Order from the

Home Office of UNWLA
909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

ЗИМОВІ ВІРШИКИ й КАЗКИ

..знайдете у книжці

Листочки й платочки

Упорядкувала М. Юркевич

Ціна 40 центів

Замовляти в Централі США

Вже вийшла з друку
нова книжка

ДОКІ ГУМЕННОЇ

ХРЕЩАТИЙ ЯР

накладом В-ва „Слово“

— Ціна 4 дол. —

Замовляти у В-ві „Слово“:

“Slovo”, P. O. Box 32

Stuyvesant Sta.

New York 9, N. Y.

Пятсот розтоптаних

Сибірські скали-мінерали і золотодайні жили-копальні проіснували цілі віки, незаторкнені рукою людини. Тайґа і праліси Сибіру росли, падали і знов виростали. Інстинкт сибірського життя не знав іншого порядку. Холод неприступної півночі був за суворий для людини, що шукала теплішого, привітного місця. То ж Сибір необнятий, рідко заселений своїми племенами, жив своєрідним життям.

Аж з'явився людський хижак-примітив. Без минулого, жорстокий і мстивий, з почуттям людської меншевартості. Не-здібний створити щось у суворих умовах своєї країни, почав нападати і грабити. Його грабіжницьку руку скоро відчули сусіди. Та його некультурної маси зразу недоцінювали. А він даліше грабив і нападав. Своему народові не дав просвітку, держав у темноті. І його жертвою падали численні народи. Малі, кочовничі племена сибірські, горді завойовники Кавказу, міцні мореплавці Прибалтики і співучі мешканці степової України. А тут розбагатів найбільше. Присвоїв собі назву й історію, перейняв віру Христову, загарбав культурні цінності.

Підбиті народи ставили спротив, ставлять його й сьогодні. А він у минулому, як і тепер послугується жорстоким, але на око успішним способом сплюгавити ідею „бунтівників“. Безпечних винищує, а решту заставляє до праці на свою користь. Тією самою дорогою діє біла й червона Москва. На козацьких кістках виріс Петербург, потім і кровю їхніх нащадків скроплені усі споруди

Сибіру. Не завагався вжити голоду для зломання опору селянських мас України. І хоча розбагатів у просторах, проте весь його нарід голодний і босяк, а найважливіше — непевний ні дня, ні години. Бо до життя і щастя потрібно не лиш просторів і багатства, але й благословення Божого. А того він мати не може, бо скарги замучених мільйонів заступлять йому шлях до Всевишнього.

Преса вільного світу принесла вістку, що у концтаборах Сибіру загинуло 500 українських жінок, розторощених колесами енкаведівських танків. Ця невеличка нотатка, страшна своїм змістом, стрясає кожного до глибини. Очима душі бачимо цю картину. По одній стороні гурт дівчат, знужденілих, знесилених, що зчепившись руками, йдуть свідомо на певну смерть, щоб захистити других. По другому боці озбрєні по зуби енкаведисти, зі звироднілими інстинктами, позбавлені всякої людяности. Ці дві нерівні сили міряють себе. Одна мить — і в людську гущу віжджають танки, що розчавлюють колесами знесилені тіла, думаючи — що можна тими ж колесами зламати й їхні душі.

Нема умовин, щоб молода людина легко зрікалась життя, чи можливості його рятунку. Останній віддих часто є нічим іншим, а тільки надією на життя. І тому свідомість кінця ніколи не зродить геройства. Воно вплине тільки з почуття справедливості і слушности своєї справи. Як сильно воно палало за колючими дротами сибірського концтабору! Дійсність перейшла всі сподівання. Тим жінкам смерть не страшна,

бо гинуть за слушну справу. Гинуть свідомо в обороні своїх друзів-однодумців, в обороні свободи і правди.

Чи думаєте, що можна знищити нарід, що має таких жінок? Ніколи! Коротка нотатка в пресі багато не говорить. Але за нею криється страдальний шлях нації, із неї промінює готовість і сила. Треба, щоб вільний світ зрозумів цей гарт духа, щоб зумів оцінити цю велику жертву. Нашим завданням саме є — навітлити цю подію. Зясувати її тло, змалювати її перебіг. Щоб вона станула перед людьми в усій своїй величч!

Предалекий Сибір! Ця холодна, необнята країна ще невідкритих можливостей у добрих руках могла б бути корисною для людини. У хизацьких руках стала місцем трагедій, синомімом жаху й розпуки. Ця країна встелена кістками синів і дочок не лиш України, але всіх народів, що їх хижак підбивав і винищував лиш за те, що вони кращі за нього, що вони люблять свободу, що люблять свою країну і народові своєму добра бажають.

Линемо думками в холодну тайґу, за колючі дроти концтаборів. Там, де любов до поневоленої Батьківщини палає найсильніше, там щодня і щогодини приносять у жертву для неї молодість, здоров'я, а то й життя. Ми горді тут на наших посестер! Вони стоять у передовій лаві борців за волю України. Йдучи слідами великих жінок нашого минулого, вони ярким спалахом волі позначають шлях її до свободи.

Марія Біляк

З нагоди Свят Різдва Христового і наступаючого Нового Року „1956“, Український Конгресовий Комітет Америки сердечно вітає велику Громаду Українську в Америці та по цілому світі розсіяну і бажає всім здоров'я й щастя в житті родинному, а витривалости в дальших змаганнях за волю Українського Народу та за Самостійну й Соборну Україну.

**УКРАЇНСЬКИЙ
КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ**

Січень, Року Божого 1956,
Нью Йорк, Н. Й.

Український Конгресовий Комітет при нагоді Різдва Христового і Нового Року „1956“ складає найкращі побажання й щиро подяку всім тим українським громадянам і громадянкам, що вплатою Національного Датку чи інших пожертв причинилися до розбудови **УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ФОНДУ** і так дали змогу повести широку працю в інтересі української справи.

Український Конгресовий Комітет вітаючи всіх українців, одночасно запрошує їх до виконання почесного обов'язку супроти нашої фінансової скарбниці, себто **УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ФОНДУ** і то в ім'я добра далекої поневоленої Батьківщини-України!

За Український Народний Фонд:
У. К. К. А. — як господар Фонду

На актуальні теми

На Конвенції США впало побажання, щоб „Наше Життя“ порушувало частіше організаційні теми. І хоч наша рубрика вже довгий час служить таким цілям, проте починаємо тепер ряд гутірок, що дадуть розгляд засадничих організаційних справ.

Навіщо потрібно організації?

Життя одиниці є безперервним походом вперед. Кризь дитинство, юність і зрілий вік — до старости йде невинно боротьба. За розвій, за місце в житті, за здобутки.

Те саме можна сказати про народ. Тут це правило ще більш чітко й виразне. Народ, що хоче жити, що не хоче дати себе знищити, мусить боротись. Мусить відстоювати своє право на життя, що його признають тільки сильним і витривалим.

А щоб боротись, треба мати силу. Значення сили кожен із нас розуміє. Поодинокі людина

— щоб яка вона була розумна, чесна й порядна — такої сили не представляє. Щойно тоді, коли збереться більший їх гурт, із нею починають рахуватися. „Громада — великий чоловік“, казала народня мудрість.

Щоб ті гурти людей могли щось досягнути, вони впорядковуються. Певну кількість людей, охоплених одною ідеєю з устійненими законами їх діяльності, називаємо організацією (товариством, союзом). Організація — це є одиниця, що в модерному суспільстві представляє велику силу.

Кожна організація має свою провідну думку, свою ціль, до якої змагає. Це є її ідея. Вона лучить людей в одне ціле і в її ім'я проводять певну працю, складають жертви, іноді гинуть за неї. Бо ідея, щоб могла жити й поширюватись, потребує цієї видимої форми. Без живих прихильників, без переведення в життя ідея завмирає.

Силу і здатність кожного народу оцінюють у великій мірі його зорганізованістю. Що більше одиниць того народу увіллється в зорганізовані рядки, то більш упорядковане його життя, то краще воно розвивається. Організація в модерному суспільстві має велику силу. Вона висуває певні кличі, побороє певні рухи і вирішує про „бути чи не бути“ якійсь ідеї. Іде до того, що правдоподібно в майбутньому не буде одиниці, що стояла б одинцем, ніде не приділюючи себе.

Тому народові, що бореться за своє місце у світі, організація конечно потрібна. Вона стає для нього єдиною і найкращою формою вияву його змагань. Форма й засоби організацій можуть мінятись, шлях до цілі може бути інший. Але ціль народу зостається завжди та сама — його рівноправне місце в сім'ї народів.

Організаторка

Пісня й традиція (Нові костюми хору „Арфа“)

Плекати традицію належить до важких завдань нації. „Людина з традицією“ — речення, що є признанням. Це оцінка вартості людини, яка не піддається без розбору різним впливам і не хапає безкритично все, що попадається перед очі. Ба, навіть моду в одязі та устаткування можна сприймати згідно з традицією, себто після національного розуміння смаку й краси.

Тимто цінимо всякі почини, що спираються на традиції. Бо й у наймодернішу річ можна влити її духа.

Для прикладу треба подати новий стрій хористок „Арфи“. Цей хор саме обходить 6-річчя свого існування. Дебютував перед роками на свято Покрови, співаючи Богослужбу в церкві Богоматері в Торонті під управою Олени Глібович. Ціль хору — прикрашувати церковні відправи — згодом поширилась і на пропагування пісні під час концертів.

Цієї осени, саме напередодні свята Покрови хор постановив обновити свій вигляд новим костюмом, який відповідав би й українській традиції і вимогам сцени. Проект костюму зладив для хору мистець Мирон Левицький, беручи до уваги бажання, щоб костюм був стилізацією якогось типу народньої ноші.

Проектів зладжено кілька: 1. костюм стилізований на зразках княжої доби, 2. костюм на зразок народньої ноші з Журавна, 3. костюм на зразок нарвбрання з Наддністрянського Поділля. Порозумівшись із диригентом хору інж. Володимиром Коренем і п. М. Велигорською, яка вже довгі роки досліджує українське народне вбрання, вибір упав на стилізацію строю з Заліщищини.

Голова хору „Арфа“ Одарка Онищук допильнувала пошиття костюмів, а Марія Левицька, дружина мистця, оформила вишивку в темних тонах. Кілька

костюмів зладжено скорше до проби, щоб їх оглянути та передискутувати в гурті знавців костюмів та сцени.

Стрій складається з — білої сукні-сорочки, прикрашеної нашивками на рукавах, обшивці та з-переду, які добре наслідують вишивку у красках чорно-червоної. З чорної шовкової матерії у смужки, що нагадує оригінальну тканину, пошита „обгортка“. На переді відкочений трикутник на зразок „обгортки“, що надає уборові сценічно-модерного вигляду вечірньої сукні. Голову прикрашує звій волічки; на шиї червоні разки коралів. Пояс і чорні, однощільні черевики-човники доповнюють нову шату хористок „Арфи“, так що цілість творить приємний для ока комплет.

У нових костюмах хор „Арфа“ виступив уперше на святі ювілею артиста Григорія Яршевича в Мессі Гол.

Оленка Гердан

Жіночий хор „Арфа“ в Торонті придбав новий стрій, запроєктований на підставі народнього вбрання з Придністрянського Поділля. Проект строю виконав Мирон Левицький.

Female chorus „Arfa“ in Toronto, Ontario, Canada, acquired new costumes made after a pattern based on one type of Ukrainian folk-dress.

Людина в темряві

(Оповідання)

На маленькій металевій табличці одне повне значення слова — „Блінденгайм“. Дві знайомі тополі при вході і повен запашної зелені город. З білого одноповерхового будинку чути музику органів та дзвінкий жіночий спів. — Це Гертруда співає у капличці. А сонце заходить за Тенненгебірге і востаннє кидає ярку червонь на далекі засніжені скали. В тій червіні гори дістають синій металевий полиск. Грають в останніх сонячних променях пишні багатоколірові квітники, а від тополь падають на доріжку довгі, вузькі тіні.

Двері в будинок одкриті і туди віє вечірня літня прохолода. З бічної кімнатки несподівано зустрічає Наталку протяжне „Добривечір, як ведеться Вам, панночко?“ — І Наталка ввічливо усміхається, а про себе думає — це той самий строгий керівник будинку, що донедавна ще так урядово зустрічав її щоразу?! Так, вони вже знають її. Кожної середи і суботи, цілих два роки. І вона привикла до них. Знайомі вже і люди і речі — ці речі, що стоять тут непорушно і незмінно, завжди ті самі, завжди в тім самім місці.

Коридором назустріч їй іде невеличкого росту людина. Вона йде боком, попід стіну і щоразу простягає вперед свої тонкі кістляві руки, немов шукаючи чогось напоятки. Одяг її старий і убогий скидається на жебраче лахміття, а з-під дірявого зі зломаним дашком кашкета визирають безладно сиві клапті волосся. Старик помічає Наталку аж тоді, коли вона, зупинившись при ньому, вітається.

„Панна Наталка! Це ви, панно Наталко? — Як гарно, що ви знову прийшли! Вас не було в суботу?“

„Була, Франце. Тільки ми не зустрілися. Ви, мабуть, ходили

частуватись із друзями до гостиниці. Признайтесь!“

„Прийшов я, знаєте, а там один бауер з долішньої Австрії...“ і Франц уже захоплено розказує про те, як оцей незнайомий бауер частував його у гастгаві. „Вас фір айн шнапс!“ — Франц зовсім не соромиться своєї слабости. Так, він любить випити. Він має навіть свою вироблену методу, про яку знають і говорять усі співмешканці будинку. „Я“ — каже їм Франц — „заходжу до гастгаву, Під трьома коронами“ і сідаю собі десь збоку на лаві. І завжди знайдеться хтось такий, що хоч раз почастиє. Вип'ю, а тоді підводжуся і Єгер веде мене до „Максглярнер Гоф“, а звідти до „Цур Бляуен ганс“. — О, мій знаменитий Єгер, він добре знає цілу цю виправу! Зате я йому щоразу дістаю з кухні прекрасну росолову кість з його улюбленим шпиком“. Це трапляється регулярно двічі в тиждень і тоді Франц вертається до будинку пізно ввечері підхмелений і веселий.

Проте Франц не має великої відваги чванитись своїми подвигами перед Наталкою. Він на півслові вриває своє оповідання і винувато посміхається.

Наталка витягає з кишені пару цигарок і вкладає їх у Францову долоню. Цигарки? — ах, який же він вдячний! В нього вже тиждень немає нічого курити. Старик потрясає Наталчину руку і нагло зовсім несподівано підносить її до своїх уст. Наталка раптово вириває руку. „Що ви, залиште!“ Але Франц увесь розпромінений від щастя: „Дозвольте, дозвольте, прошу, панночко!“

„В нього може створитись враження, що він і мені гидкий, що і я, як всі ним погорджую“ — думає Наталка. І убогий старий сліпець цілує руку їй — шіснадцятилітній гімназистці.

II.

Іван сидить при відкритому вікні і на його нерухоме бліде обличчя падають яркі промені заходячого сонця. В його кучері заплітається свіжий вітрець і неохайно кидає на чоло жмуток чорного волосся. Та Іван, здається, не помічає цього. Він увесь уважно слухає. Гарні прості лінії його лица не зраджують ніякого зворушення, але уста злегка відкриті здаються ловити кожен найменший звук.

Наталка голосно читає. І в Івановій уяві встають герої Лепкової „Крутежі“ і виростає з минулого „Виговський, мов архистратиг, на білому коні“. Але Наталка думає не про те.

Ось на високовисипаному шосе їде мале військове авто. Це патруля Української Дивізії на протипартизанському фронті в Югославії. Іван Семків сидить між товаришами тихий і насторожений. Він щойно вчора прибув до відділу і ще зовсім таки „не нюхав пороху“. Товариші жартують і сміються. А Семків хоч і бадьориться, то зразу помітно, що це тільки нещире вдавнання. І хоч Семків сам собі в цьому не признається — йому стає боязко. Так — завтра може й смерть. Завтра — а може й сьогодні. І це тут — так далеко від рідної хати — навіть ніхто не знатиме. Семкова зовсім не цікавлять югославські партизани; він навіть не відчуває для них ніякої ворожости. От — десь туди дальше на схід — його село. І як же вони господарять самі, сестра і мати? А може „ті“ прийшли і забрали? Серце Іванове сповняється люттю: ось кого йому боронити! І що він робить тут, в цій чужій країні? Адже ж його місце — там, удома.

Машина нагло спиняється. „Ану, погляньте бо, хлопці!“ Поручник вискакує з авта, а за

(Докінчення на ст. 6)

До вистави казок

У придуманні дитячих розваг з'являються тут і там цікаві почини. Одним із них є інсценізація казок, що їх із таким успіхом перевів 47 Відділ США у Рочестері. Свого часу ми подали вістку про те, враз із кількома світлинами. Але спосіб інсценізації живо цікавить виховників і ним почали цікавитися й інші жіночі гурти. Тому й звернулись ми за тими вказівками до 47 Відділу, що охоче описав свій спосіб роботи. — Ред.

Цього року наш вечір казок обіймав три казки, а саме 4-ту пісню Лиса Микити, „Червону Шапочку“ і „Князенка-Жабу“. Підготовка до вистави вимагає багато часу й уваги і через те ми її почали вже зарання. Дію кожної казки розбиваємо на поодинокі сценки. Одначе гру проводять не тільки діти-актори, а є й оповідач (нарратор), що впроваджує глядачів в атмосферу казки і пояснює поодинокі сцени. Це сильно улегшує працю акторів, бо їх виступи обмежені до найконечніших розмов і акцій.

Окрім цієї праці йде рівночасно підготовка декорацій і костюмів. Цьому теж присвячуємо велику увагу, бо хочемо, щоб казковий світ був якомога пишній і полонив дитячу увагу. І так, наприклад, „Лиса Микита“ йшов на тлі зимового гірського краєвиду (село з церквою), „Червона Шапочка“ мала за тло лісовий краєвид, а потім звичайне мешкання, а „Князенко-Жаба“ мав за тло старо-французький салон. Також костюми були відповідно підібрані. „Лиса Микита“ грали актори в гуцульських строях з масками звірів на обличчях. „Червону Шапочку“ відіграли в звичайних міських костюмах: Червона Шапочка у сукончій, червоній пелеринці і шапочці, мама у темній суконці й фартушку, без накриття голови, Вовк у темному вбранні, білій сорочці, краватці, капелюсі і з маскою вовка на обличчі. Бабуня в довгій, білій спідниці, нічному каптаніку й чіпці на го-

лові. „Князенка Жабу“ грали в елегантних костюмах французького крою.

Текст казок розбиваємо на дві частини. Одну з них, більшу (опис середовища, дієвих осіб, введення) перебирає оповідач. Цей текст відобуваємо з казки, бо в ній звичайно те все знаходиться. Друга — це розмови дієвих осіб. Вони також знаходяться в казці, але нераз треба дещо додати чи перемінити, щоб дія виступила корисніше. Також достосовуємо їх до можливостей дитячих акторів, щоб

біля нього примістили мікрофон і патефон. Це було місце для оповідача, яким була одна з наших членок. У довгій сукні, в окулярах, неначе „молода бабуня“, вона на початку вистави розгорнула книжку й читала з неї казку, якої дія йшла на сцені. На залі світла не було, а тільки мала лампочка на трибуні, що освітлювала книжку й постать.

Заки „молода бабуня“ почала читати казку, вона наставила на патефоні платівку. Мелодія насторожила малих глядачів.

ІЗ ВЕЧОРА КАЗОК У РОЧЕСТЕРІ:

Казка „Князенко-Жаба“, введена 47 Відділом США.

Branch 47 of UNWLA at Rochester, N. Y., arranged an evening of fairy tales for children. Above a scene from a tale "The Prince Frog."

о минути складних речень та мало відомих слів.

Тоді починаються в нас проби. Це велика й мозольна праця, яку знає тільки той, хто працював із дітьми на сцені. Про те вже нераз писалося в „Н. Ж.". Постановник не сміє нічим знеохочуватись, узброївшись у велику терпеливість. Та перед ним велике й гарне діло!

Ось як відбулась оця наша постановка. На залі, в правому боці біля сцени, зробили ми трибуну, усталили на ній фо-

При читанні казки патефон втихав, але коли починалась дія на сцені, знов йшла в супроводі якоїсь мелодії. Сцену ми перетілили на дві половини щоб не було довгих перерв у продовжуванні дій. Бо відіграні сценки мусіли точно відповідати відчитаному текстові. І заки грали одну — вже в другій половині підготовлялась друга.

Звісно, що в нашій постановці казок було багато помилок. Але на таких виставах ми вчимося (Докінчення на ст. 8)

Людина в темряві

(Закінчення зі ст. 4)

ним біжить ще трьох. З ними Семків. При дорозі вбита на стовпику табличка. „З такими дашками стояли в нас каплички і хрести при сільських дорогах” — думає Іван. Поручник починає голосно читати якесь оповіщення в чужій мові. Іван не розуміє, але він дивиться на приліплені знизу дошки дві витягати з газети фотографії і на великий вугляний напис: „Хай живуть Сталін і Тіто!” Іван уже знає, що це партизанське оповіщення.

„Бач, як знахабніли! На нашому терені пам'ятники ставлять!” — і поручник дико регочеться. „Геть із цими портретами!” — Він рвучко обіруч хватає за дошку і вириває з землі разом зі стовпиком. А тоді — тоді повітрям стрясає жакхливий вибух міни — й Іван не пам'ятає більш нічого.

На долівці в автомашині корчиться з болю стрілець. Його ліва штанка висить брудними обідраними стряпцями вище коліна, а звідгіль вистає шматок чорного, кривавого мяса. Біля нього лежить Семків. Опилки заліза змішані з брунатною землею спливають ясно кровю і густа грязь покриває ціле його обличчя.

„Підмінували, сволочі!” — клене поручник. Він сидить блідий із заціпленими зубами, а шофер Петро стискає рукою його рамя, намагаючись надаремне загамувати кров, що витрискує фонтаном і заливає Петрові руки й уніформу.

„На хитрощі чорти взялися” — сичить поручник. „Бандити, гадини!!!” Поручник клене і кричить, але Семків нічого не чує і не бачить.

III.

Наталка перестає читати і дивиться на спокійне лице Іванове. На його підборідді маленька, ледве помітна пухлина — це ропить один із останніх залишків залізних скалок. Іван сидить до неї в профіль і вона вираз-

но бачить на його щоці два короткі шрами. Наталка майже дивується, що після „цього” його лице затримало свій гарний вигляд. Шрами тоненькі, добре зарослі і вони його не спотворюють.

Іван повертається до Наталки і вона знову бачить, що під його широковідкритими повіками зовсім немає очей. Дві глибини — дві ями, гладко виложені шкірою. З віддалі не видно навіть сліду швів і можна думати, що такі вони були завжди.

„Це вже кінець книжки?”

„Кінець, Іване. Подобалось?”

„Цікаво. Знаєте, я й не знав, що у нас були такі перемоги!”

„Це він про Конотіп” — думає Наталка. І вони, як звичайно, розмовляють про недавно читане.

„Сьогодні гарний вечір, Іване. Може схочете вийти?”

„Я опісля піду, по вечері” — каже Іван. „А тепер я хотів вас просити...” і він несміло усміхається.

Наталці робить приємність, що вона може задовольнити його прохання. Це ж уперше трапляється, що він так безпосередньо звертається до неї. Взагалі цей мовчазний, замкнений в собі, твердий селянський син освоївся вже трохи зі своєю долею. Освоївся він вже і з Наталкою. Донедавна він майже не говорив, а про всі його потреби треба було здогадуватися і питатися. Відвідини Наталчині сприймав він байдуже і створювалось враження, що він і взагалі собі не бажає, щоб вона приходила.

Якже тяжко було Наталці у ті дні, якже гірко було на душі! Та вона знала, що це — недовіря і що його треба перебороти. Перебороти теплом і сердечністю. До нього ж приходили люди і приносили йому гірке розчарування. Вони приходили спрагнені сенсацій його недолі, вони засипали його плачливою співчутливістю і бідкалися над його безпорадністю. В їх присутності він у кожную хвилину відчував, що він — сліпець, що він — інвалід, що він — безпомічна мала дитина, яку треба

провадити, якій треба послужити. А він так дуже хотів бути людиною, повноцінною людиною, як інші. Він хотів, щоб і вони, як він сам, уміли часом забути його каліцтво. І Наталка це зрозуміла. Він сам поміг їй це зрозуміти. Коли вони виходили удвох на прохід, Наталка було уважно вимінає опису будьяких зорових вражень. Аж раз Іван помітивши це, промовив:

„Скажіть, якого кольору листя тепер на деревах? Чи воно уже жовкне? Розкажіть мені про все, що ви тут навколо бачите!”

В Наталки до болю стиснулося серце, але вона перемогла себе і заговорила. І з того часу вона розказувала йому про сині гори у віддалі, про старинні вузькі вулиці, про прекрасне міжгірське місто, де він так довго живе й якого ніколи не бачив.

Наталка пришиває гудзики до Іванового пальта і розповідає йому про все, що Іван хоче знати. Про новини зі світа, про жарти її друзів-гімназистів, про те, чи підходить краскою до його пальта оцей капелюх, що його він дістав у дарунку?

„А знаєте, Наталко,” — каже Іван — „мені сьогодні брали міру на скляні очі. Доктор питався, які хочу і я сказав — сині. В мене були сині очі заки це сталося...”

Наталка зовсім розгублена довго, довго мовчить. Вона хвилюється і не може ніяк потрапити ниткою у вухо голки...

„Дайте мені, я засилу!” — каже раптом Іван і дівчина не знає, чи більше дивуватися його догадливістю чи самій його пропозиції.

Іван довго обмацує голку, пальцем знаходить вухо і намагається навмання нанизати туди нитку. Наталка страшенно хвилюється. Вона люта на себе, що дозволила йому до цього братись. Якже ж боляче буде, коли...

Але Іван уже тріумфує. „Не дивуйтеся. Я цього навчився ще у війську, коли нераз треба бу-

ло шити у п'ятні” — і він певно і задоволено сміється.

Прощаючись, Іван тепло тисне Наталчину руку і вперше — за ціле їх знайомство! — каже: „Прийдіть знову, як зможете. А печива не приносите, я знаю, що вам нізвідки. А я ось дістав пакет від односельчан з Америки.”

IV.

На лавці біля хвіртки сидить літня жінка. Вона похилена над великою грубою книжкою і безшумно водить своїми скорими тонкими пальцями по рядках великих і дивних значків-літер.

„Добри вечір, Гертрудо.” Наталка вітається і, не чекаючи на запрошення присідає на лавці біля жінки. „Я чула сьогодні ваше ‚Аве Марія‘. У вас прегарний голос, Гертрудо!” Гертруда з вдячністю потискає Наталці руку, але від компліменту відказується.

„Я люблю співати. Це приносить мені невимовну радість, коли я можу співати часом у нашій капличці”.

Гертруда багато читає, а понад все любить музику і театр. Це завдяки її старанням директор міського театру відступив даром спеціальну лжожу для мешканців „Блінденгайму” і вони туди ходять щоразу на опери й оперетки. Наталка знаходить з Гертрудою багато спільних тем: вони часто обговорюють нові вистави і Наталка мусять давати їй звідомлення про критичні відгуки в пресі.

„Ви були в Івана, Наталко?”

„Так. Я саме хочу вас запитати, які поступи робить він у науці? До речі, що це ви цікаво сьогодні читаете?”

Гертруда виминаюче усміхається і починає багато говорити про Івана. І Наталка довідується, що Іванові трудно буде, а навряд чи взагалі можливо, навчитись письма для сліпих. В нього від праці в кошикарні погрубла шкіра на пучках пальців

Читайте збірку віршів
„ОЙ, ХТО ТАМ?”
Коштує 80 ц.

і через це його дотик не має потрібної чутливості.

„Але по-німецьки говорить він уже непогано і ми з ним зовсім добре можемо порозумітись” — Гертруда несподівано червоніється і Наталка бачить, що в цієї немолодої вже жінки жевріє глибока симпатія до заблуканого українського хлопця.

„Як добре” — каже Наталка, „що хоч ви його розумієте. Він же тут самотній, один між чужими”.

„Так, він дуже тужить до своїх. Він багато говорив мені про своїх рідних, про село, в якому родився. Я так мало знаю про вашу батьківщину, а так хочеться говорити з ним про те, що йому любе і близьке.”

Гертруда знову ніби соромиться, а її руки чомусь незграбно обнімають велику книжку. Наталка хоче щось казати, але нагло її зір паде на невеличкий напис на обкладинці. Вона здивовано глядить на Гертруду, але Гертруда дивиться своїми ясними, безвиразними очима в якийсь інший світ, відомий тільки їй. І Наталка усвідомляє, що Гертруда зовсім не знає про те, що вона відкрила їй свою тайну. Гертруда не знає, що крім „Блінденшріфту” на обкладинці книжки стоїть німецький напис латинкою: Микола Гоголь: „Вечорі на хуторі...”

Наталка, оця сентиментальна дівчина, глибоко зворушується. „Моя добра Гертрудо!” — каже вона і бере в обі свої долоні довгу, тонку руку жінки.

Коли Наталка ще цього вечора проходить знову повз великий город будинку для сліпців, вона бачить як стежиною проходжуються двоє. „Вони живуть у вічній темряві, а через те сонця шукають не на небі, але у серці” — думає Наталка.

Іван з Гертрудою гуторять тихо, зовсім байдужі для чужого невидного доквілля. І хоч усе вже потонуло в густих сутінках пізнього вечора, вони бачать, як сходить велике прекрасне сонце.

ІЗ ПОКАЗУ НАРОДНЬОЇ НОШІ
В ЕДМОНТОНІ:

П. Софія Палій у народньому вбранні з Боршівщини. Голова обведена темним герданом із звисаючими намистинами. Поверх того вінок із позолоченого барвінку. (Гл. допис на ст. 14)

The League of Ukrainian Catholic Women at Edmonton, Alberta, Canada, presented a showing of folk-dress which had been brought to Canada 60 years ago by the first Ukrainian pioneers. Above a girl's dress from the district of Borshchiv, West Ukraine.

НОВИЙ ТАЛАНТ

Ольга Монастирська, дружина ветеринарного лікаря в Виллінгтоні, Алберта, вчить у місцевій мистецькій школі керамічного виробництва. Тут примінює з успіхом українські керамічні мотиви.

Бібліотекарка

Коли я починала свої студії, то й не думала про бібліотекарство. Я перейшла в Вілсон Каледжі загально-освітній курс (liberal arts) і взяла як головні предмети — мови й теорію музики, а як побічний — політичні науки. Звання ще не було в моїх плянах чітко окреслене. Вчителювання? Наукові дослідження? Праця у промислі?

Під час перших своїх вакацій я старалась за якусь роботу й каледж припоручив мене одній компанії до бібліотечної праці. Тоді я вперше зустрілась із полицями книжок, не як читач а як їх господар. Це мене зацікавило. Повернувшись до каледжу, я вже почала розвідуватись про бібліотечне звання. І покінчивши каледж, я вже сама шукала такої праці. Мене прийняли на бібліотечну помічницю в Пенсильванському Університеті.

І так почалась уже властива бібліотечна праця. Важко мені її описати, як того домагаєтесь. Праця у великій бібліотеці дуже різномодна. Від праці адміністратора, що завідує цілістю, бюджетом, персоналом і т. д. аж до видавання книжок публіці є цілий ряд ділянок. Наприклад — відділ каталогізування, що упорядковує книжки після певної системи. Або ділянка бібліографії, що вибирає книжки до певної теми чи гасла. Або врешті рух книжок — контакт із видавництвами та закуп.

Але бібліотекар ще може спеціалізуватись в інший спосіб. Бібліотеки також мають різне призначення, а разом із тим інший спосіб праці. Наприклад є бібліотеки університетські, публичні, стейтові, повітові й шкільні. Унутрі кожна бібліотека розбивається на відділи. Це є наукові галузі в університетах чи каледжах, як педагогія, хемія, економія і т. д. або знов ділянки видавництва, як белетристика, дитяча літера-

тура, практичні підручники ітд. Знов стейтові чи повітові бібліотеки обслуговують ще й великі простори своїми книжками. Постачають книжки школам або виряджають книжкові автобуси, що об'їжджають що раз певні околиці. В кожній із цих галузей може бібліотекар виспеціалізуватись.

Але я забула згадати, що кожен справжній бібліотекар мусить зробити „мастера“, себто магістерію в бібліотекознавстві. Це значить — по закінченні каледжу, який дає нижчий академічний ступінь в різних галузях знання, ще мусить перейти півторарічний вишкіл бібліотекарства у спец. інституті. Тому попрацювавши рік як помішниця бібліотекаря, я записалась до Дрексел Інституту у Філадельфії. Тут проходимо різні курси, як історію друку, книжки і бібліотеки, каталогізування, бібліотечні дослідження і спеціалізацію в різних бібліотечних галузях, що про них я вже згадувала. Домагання до студента дуже великі й магістерію можна досягнути лиш із рівнем 80.

Питаєтесь, яке запотребування праці для бібліотекарів? Дуже велике. Це є ділянка, в якій переважають жінки, бо їх замилювання до порядку, їх адміністративні здібності дуже оправдуються. За вишколеними бібліотекарями дуже шукають.

На кінці ще хочу відповісти на питання, яке ви поставили на початку: що саме потягнуло мене до бібліотечної праці? Вже при перших своїх кроках у ній я зрозуміла, що в цьому званні немає вастюю. Тут можна постійно студіювати, пізнавати нові галузі, здобувати нову спеціальність. От наприклад, я мрію про те, щоб придбавши вже „мастера“, я могла виспеціалізуватись на музичну бібліотекарку. До цього я вже маю теоретичні підстави.

Тому й раджу українським

дівчатам застановитись над цим званням. Коли в кого є замилювання до книжки і дослідної роботи над нею, тоді напевне знайде задоволення у праці.

Марійка Кохановська

ДО ВИСТАВИ КАЗОК

(Докінчення зі ст. 5)

мося і я думаю, що на черговому вечорі казок уже буде менше недомагань.

На підставі досвіду вже можно подати такі вказівки:

1. На такій імпрезі музика є конечна, бо впроваджує публіку в відповідний настрій.

2. Краще, коли грають у казці дорослі особи, як діти (хіба, що в даній казці є дитяча роля і її не можна заступити дорослою особою). З дорослими легше працювати, їх голос звучить повніше й сильніше.

3. Ролі звірів повинні виконувати тільки дорослі. Дитина під маскою пріє і не може видобути з себе голосу (маю на думці криті маски, що їх ми вживали). Під час говорення пристає й набирає віддиху, а це на залі робить враження, що вона не знає ролі. Якщо дитина гратиме в масці, тоді нехай вона тільки робить рухи, а за неї повинен хтось говорити за сценою. Так ми робили минулого разу і був більший ефект.

4. У видатках на костюми не слід ошаджувати, головно коли йде про костюми на королівському дворі. Тут мусить виступити блеск і пишнота. У нас цю сторінку перейняли матері на свій кошт і це зовсім не обтяжувало каси нашого Відділу. Нашим обов'язком було поставити декорації, які теж були дбайливо виготовлені.

5. Де тільки можливо, треба вплести в казку балет або сольовий танок, бо це оживляє дію, додає більше ефекту й глядачі це люблять.

А. Смерчинська

Мистець і дружина

На образотворчій виставці в Домі США відвідувачі спинялись перед одною історичною постаттю. На блідому тлі зарисовувалась, у золотистій парчі, знісши молитовно руки до неба, княгиня Ярославна. Довкруги неї були розсіпані елементи її молитви: ясне сонечко, вітер-вихор, Дніпро-річка. І все це опромінене її жалем і болем, що донісся до нас через віки.

Авторка цієї картини — Ольга Дядинок. Віднедавна вона живе в Нью Йорку і тому редакції „Н. Ж.“ нетрудно її осягнути.

У її невеличкому помешканні соняшно й привітно. Скрізь картини, картини. Її власні або покійного її чоловіка. Мисткиня радо вітає гостей у себе.

— Вдома я мало буваю, бо цілий день на праці. Але люблю домашній затишок. Колись навіть дуже дбала про те... Ще як жив чоловік і син був при мені.

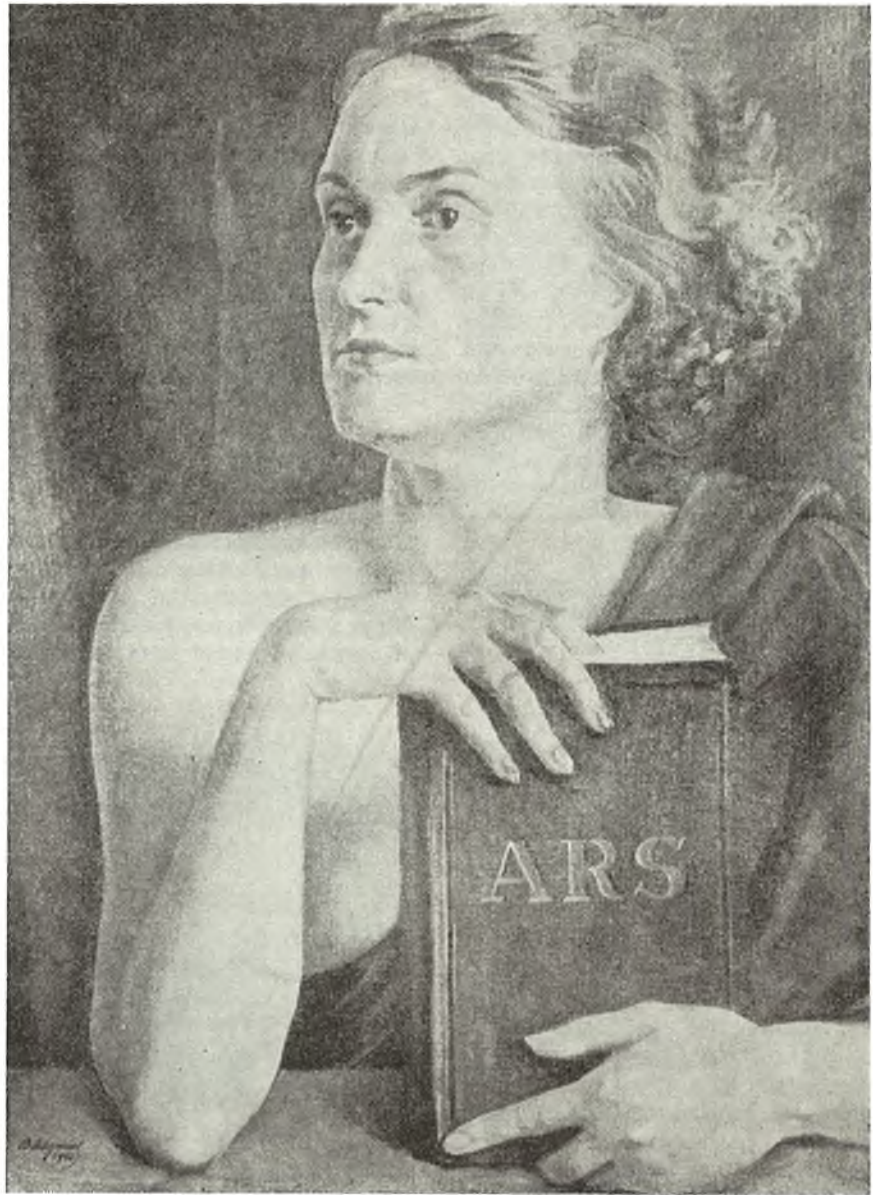
На мій запит про сина Ольга Дядинок вказує на світлину широкоплечого моряка, що стоїть на столику.

— Повернувшись із корейської війни мій син рішив лишитися при війську. А тому, що йому подобається плавба, він зголосився до фльоти. І дуже вдоволений. А як ним вдоволені, скаже вам цей лист, що я дістала на День Матері від його команданта.

На військовому блянку короткими, твердими фразами висказано признання для матері такого блискучого моряка, як молодий Дядинок. Пані Ольга посміхається. Вона сама здивована цими здібностями, що не успадковані від батьків, образотворчих мистців, а може якогось пращура — запорожця.

Але повертаємось до її творчості. Як розбудилось її замилювання до мистецтва?

— Це заслуга мого батька. Він малював і був би напевне розвинув свій талант, коли б мав малярську освіту. Але знаєте, яке тоді було упередження до таких студій? Треба було

Василь Дядинок: Портрет дружини
Vassil Dadinyuk: A portrait of wife.

мати „певний хліб“ і батько став суддею. Але все своє життя цікавився мистецтвом. У нас вдома були всі мистецькі видання, свої й чужі. Нам, дочкам, дав дуже дбайливу освіту, висилаючи нас на науку до Швайцарії. А потім, коли в мене визились рисункові здібності, батько піддержував їх.

— Я закінчила рисунковий відділ на львівській політехніці, а потім училась у школі Новаківського малювати. Це були гарні часи! Стільки в нас було

запалу й охоти до праці! І по мвилині надуми додала тихо:

— Там я пізнала свого чоловіка.

Перед моїми очима встает постать Василя Дядинюка, його виразисті очі й мідяне волосся. Пригадую собі серію українських князів, що їх створила його надхненна уява.

— Та мій чоловік довго в Новаківського не вчився, а завдяки стипендії Митополита міг виїхати заграницю. Коли повернувся, тоді ми подружились.

Про будову пам'ятника

Це є світлина з пам'ятника на могилі бл. п. Марії Скубової з Нью-Йорку, похованої на цвинтарі Оливної Гори в Брукліні, Н. Й. Є він зроблений з мармурового граніту та вирізьблений так, як Покійна собі бажала.

Годиться зазначити, що вище згаданий Комітет плянував збудувати пам'ятник на могилі бл. п. Марії Скубової не такий, як представляє ця знімка, але далеко кращий та більший. Та на жаль пляну Комітету не можливо було зреалізувати тому тільки, що після розпорядження цвинтарного заряду, Комітет був змушений обмежитись до

І властиво можу сказати, що в нього я закінчила своє навчання. Бо знання різних мистецьких технік засвоїла собі вже за його вказівками.

— Так, продовжує пані Ольга, поринаючи у споминах. Наша пошлюбна подорож повела нас до великих музеїв Німеччини, де чоловік копіював різні картини на замовлення Митрополита. Тоді то почалась моя наука, що тривала весь час нашого співжиття...

— А тепер? — відповідає на моє питання. — Ох, не питайтесь! Поза зарірковою працею не маю змоги нічого робити!

В її голосі бринить жаль. Та сама трагедія, що і в інших наших мистців: щоденна турбота за прожиток забиває творчі спонуки. Але згодом виявляється, що воно не так. Бо і в найбільшу скруту пані Ольга знайде трохи часу, щоб попрацювати „для душі“. А тут перед нею замовлення: намалювати образ княгині Ольги для міжнародної жіночої вистави...

Наша розмова закінчується. Пані Ольга вишукує мені світлинку свого портрету, що його намалював її чоловік. Із нього дивиться лице жінки, що була йому дружиною й музою і подарувала йому сина. Але й розвинула власні мистецькі здібності і їм завдячуємо княгиню Ярославну, що дивувала всіх на виставці образотворчих мисткинь.

Л. Бура

т. зв. „стандартної“ величини усіх решта пам'ятників, що знаходяться на гробах у тій ділянці цвинтаря, де Покійна похована. І з тієї причини здержано дальшу збірку фондів на цю благородну ціль.

Точні підсумки зібраних фондів та витратків на пам'ятник бл. п. Марії Скубової представляються, як слідує:

Загальної збірки добровільних жертв було \$877.95
Відсотки в банку принесли . 22.40

Разом \$900.35

Видатки:

Пам'ятник, площа на гріб і удержання його в порядку \$655.00
Оголошення комунікатів, звітів і т. п. в пресі 176.60
Друк збіркових листів і відозв 36.00
Поштові та адмін. видатки 32.75

Разом \$900.35

Тут спочиває бл. п. Марія Скубова

Імя бл. п. Марії Скубової відоме широким кругам нашого громадянства не лиш тут та на рідних землях, але також по всіх закутинах широкого і далекого світу, де тільки незавидна доля кинула наших людей, що рятували своє життя перед загрозою червоного молоха. Бо ціллі життя Покійної від юних літ до останнього її віддиху було несення гуманітарної помочі усім, кому тільки цієї помочі було потрібно.

Пам'ятають бл. п. Марію Скубову наші комбатанти з часів першої світової війни, коли то вона як мед-сестра Українського Червоного Хреста, опікувалась раненими стрільцями на полі боїв, ризикуючи власним життям. Пам'ятатимуть її тисячі тих наших людей, що були на скитальщині а теж і тих, що лиха доля держить їх ще й

ВШАНУВАННЯ ГОЛОВИ СФУЖО

Ювілейна сесія УВАН у Вінніпегу постановила нагородити Олену Кисілевську, голову СФУЖО, почесною грамотою. Цю грамоту передано на руки голови Комітету Українок Канади п. Марії Дими. Дня 28. листопада вручено її недужій голові, що перебуває в лікарні.

Наділення грамотою прийняла Олена Кисілевська з радістю. На обличчі недужої видно було зворушення. Грамоту прочитала їй п. Марта Томашевська у присутності невістки недужої, п. Грейс Кисілевської.

Здоровий стан Олени Кисілевської все ще дуже важкий. Голова СФУЖО перебуває в лікарні св. Вінцентія в Оттаві. Українське жіноцтво слідкує з тривогою за її лікуванням.

сьогодні на скитальщині. Бо червонохрестною мед-сестрою була Покійна ціле своє життя і під знаком Червоного Хреста казала себе поховати. І тому власне з ініціативи Українського Відділу Червоного Хреста в Нью-Йорку засновано „Комітет будови пам'ятника на могилі бл. п. Марії Скубової“, до якого входили слідуючі особи: Катерина Джорджія, голова, Ірина Домбчевська, заст. голови, Євген Зиблікевич, секретар, Панас Сухомлин, прес. референт, Володимир Хоміцький, касир, Ірина Скюдзінська, член. Контрольна комісія: Петро Задорський, Григорій Яремчук і Микола Комарницький.

Цей Комітет закінчив свою діяльність на своїх ліквідаційних зборах дня 16-го листопада б. р., на яких передано контракт (дід) гробу і пам'ятника бл. п. Марії Скубової одинокій її дочці Іванні і з тим закінчилось існування Комітету.

Як бувша передсідниця розв'язаного Комітету, дозволю собі цією дорогою зложити усім бувшим його членам щире подяку, що видержали на своїх постах до кінця, а всім шановним жертводавцям за їхні щедрі датки на цю благородну ціль, моє сердечне:

Спаси Біг!

Катерина Джорджія

МОДА НА ПОШТОВІЙ МАРЦІ

Франція перша догадалась уживати на поштових марках мотивів моди. І так маємо французькі поштові марки з чудовими моделями суконь на тлі відомих паризьких будинків.

Історичний календар

Та янгол промовив до них: „Не лякайтесь, бо я ось благовіщу вам радість велику, що станеться людям усім. Бо сьогодні народиться для вас Спаситель, що він Христос Господь“. (Євангелія від св. Луки)

Ці слова Вифлеємського янгола розійшлися через усі століття, наповнюючи піднесенням і щастям усі християнські серця. Різдвяний цикл починається з першої з чотирьох неділь до Різдва Христового і триває аж до Водохрещі.

Святий вечір (6-го січня). Коли зявляється перша вечірня зірка, сім'я сідає вечеряти. Їжа традиційна, встановлена старим обрядом: кутя, пісний борщ, різні роди риби, голубці, вареники, пиріжки з капустою, маком, узвар — всього мусить бути 12 страв, як 12 апостолів у Христа. Під образами на покутті ставлять сніп жита, званий „дідухом“. Це образ предка роду, символ родючости. Свят Вечір — це найкраще родинне свято. Часто до вечері запрошують когось самотнього, бо не годиться в цей вечір нікому сумувати. Батько проводить молитву, бажає всім щастя-здоров'я, щоб Господь поблагословив і цей дім і весь наш край. Для дітей ялинка і подарунки.

7. січня вранці ходять до церкви, а потім молодь колядує. Колись носили колядуючи вертеп, себто ляльковий театр, де представляли події, взяті з св. Письма. Тепер носять звізду, ввечері освітлену.

На Маланки чи Щедрий Вечір кожна господиня приготує книші й пироги, ковбаси, начинені гречаною кашею, вареники і ін. Цей вечір зветься „багатим“. Хлопці ходять від хати до хати і співають щедрівок. В деяких частинах України переодягаються за „діда“, „козу“, „воїна“ і відіграють невеличкі сценки.

Йордан — Богоявлення Господнє чи Водохреща. Свячення води на ріці. Під водохрещу т. зв. „голодна кутя“. Закінчується цикл Різдвяних Свят.

Українська Центральна Рада у Києві проголосила акт, що стверджував незалежну українську державу на східних українських землях. Проголошення це відбулось 22-го січня 1918 р. (IV Універсал).

22-го січня 1919 р. проголошено Соборність усіх українських земель. У Києві зіхалися делегати наддніпрянської України, посли від Галичини, Буковини та уповноважені від Карпатської України. Спільно проголосили свою волю жити вільно у своїй власній соборній самостійній Державі.

Вшанування роковин Крут (29-го січня 1918 р.). Жіночі організації повинні помагати молоді щороку гідно вшанувати пам'ять 300 молодих героїв-патріотів.

110 років тому у Києві засновано Кирило-Методіївське Братство (1846). Його завдання — українська республіка в союзі з іншими слов'янськими народами. Члени: Т. Шевченко, Костомарів, В. Білозерський, М. Гулак, П. Куліш, Оп. Маркович і ін.

100 р. від народження Надії Кибальчич (1856—1918), небоги Ганни Барвінок, поетки (природа, кохання).

40 р. від смерті доньки Надії Кибальчич, теж Надії Кибальчич-Козловської — поетки і письменниці: оповідання, драми. Часом вживала псевдо Наталка.

д-р Галина Лашенко

Нові видання

О. Сулима: ЕТАПИ РОЗВИТКУ РОСІЙСЬКОГО СОВЕТСЬКОГО ІМПЕРІАЛІЗМУ ТА УКРАЇНА В РР. 1941—1954. Публікації з наукової конференції, березень 1955. Видає Незалежна Асоціація Дослідників Советської Теорії і Практики в національних проблемах. Накладом „Українського Видавництва“ в Мюнхені. Сторін 24.

Доповідь Ол. Сулими на березневій конференції Асоціації появилася окремою відбиткою. Це невеличка скромна книжечка, що її радше можна назвати конспектом, як науково-публіцистичним твором. Але на своїх скупих сторінках вона подає незвичайно переглядно те, що нас цікавить і хвилює: національну політику СССР в останніх 14-ти роках.

Авторка ділить цей час на 5 періодів, що послідовно впливають один із одного. В кожному з цих відступів діяло якесь гасло, обумовлене тенденцією кремлівської політики. Воно ілюстроване публікаціями, промовама советських вельмож, а навіть творами

літератури. Від лібералізму в часі війни через російське великодержавництво й русифікацію доходимо врешті до нових поступків національним силам, що їх свідками ми є тепер.

Книжечка є не тільки здобутком нашої вченої. Вона стає також доказом на те, як можна переводити досліди над подібною проблематикою в незалежній формі. Тільки в таких рядах можна дійти до справжнього розгляду проблеми та витягнути дійсні висновки.

Треба привітати Ол. Сулиму з таким почином. Наша співробітниця, якої співучастю в нашому журналі ми гордимось, дала тим доказ дальшої участі української жінки в науководослідній праці. Л. Б.

Із листів до Редакції

АЗІЙСЬКІ ПУБЛІКАЦІЇ ПРО
УКРАЇНУ

Мене дуже зацікавила вістка про конгрес на Цейлоні. Я збираю книжки й брошури про Україну азійськими мовами і вже давно шукаю за контактом на тому континенті. Якщо маєте зв'язок з українцями, що мешкають в Азії, Африці, Австралії чи Новій Зеландії, напишіть їм, будь ласка, і спитайте їх, чи могли б вони піти на обмін зо мною. Я в свою чергу перешлю їм книжки про Україну англійською мовою або українські книжки.

А може надрукуєте в „Н. Ж.“ замітку відносно таких книжок і брошур та подасьте мою адресу? Це було б дуже добре!

Евген Деслав, Ніцца
6 bis Avenue Durante, Nice, France.

Подяка

З нагоди 15-ліття Окружної Ради Відділів СУА Нью Йорку — 1, 3, 4, 8 і 64 Відділи передали мені високомистецький дарунок — альбом у різьбленій оправі з призначеною для мене присвятою. Я глибоко вдячна Відділам за їх велику увагу й признання для мене, яка йшла лиш дорогою громадського обов'язку. Ця увага й признання належить усім, що в дружній співпраці діяли для спільної, всім нам дорогої справи.

ІВАННА БЕНЦАЛЬ
голова Окружної Ради Відділів СУА
в Нью Йорку.

† Посмертна згадка

ВІДІЙШЛА ГРОМАДЯНКА

Недавно тому промайнула крізь ча-
лописи вістка, що дня 15. жовтня по-
мерла в домі свого сина в Сідер Гров,
Н. Дж., Софія Раковська, дружина бл.
п. д-ра Івана Раковського, колишнього
голови Наук. Т-ва ім. Шевченка. По-
хорон покійної відбувся дня 18. жовт-
ня в Ньюарку.

Софія Раковська після приїзду до
Америку замешкала в Ньюарку і за
свого побуту тут зуміла зеднати собі
всіх, хто її знав. Доказом того був по-
хорон, що в ньому численну участь
узяли також членки СУА, бо покійна
включилась до організації зараз після
приїзду до ЗДА.

На рідних землях Софія Раковська
була завжди громадськи активна. Мені
доводилось нераз із нею на цьому по-
лі співпрацювати і тому я хотіла б
пригадати оцей її шлях. Ще за свого
побуту в Коломиї, де її чоловік в рр.
1903—1910 учителював у гімназії, вона
брала живу участь у праці жіночої ор-
ганізації. Тоді то зорганізовано дівочу
бурсу, яка вимагала постійних фондів,
бо не всі дівчата могли оплачувати
кошти прожитку. В здобуванні цих
грошей покійна покляла великі за-
слуги.

Такою ж ревною працівницею вона
була, переїхавши до Львова. Памятаю
її в 1920 р. при заснуванні Комітету
Допомоги Военним Інвалідам. Тоді во-
на спільно з полк. Євгеном Коноваль-
цем, Зеноном Пеленським, Марією Бі-
лецькою, Марією Мудраковою, Зено-
ном і Людвіною Лукавецькими захо-
дилися коло допомоги жертвам ви-
звольних змагань. Потреби були дуже
великі, а українські землі були зни-
щені війною. Треба було приміщення,
протез, ліків і накривал для інвалідів
та безліч інших речей, за якими Софія
Раковська бігала цілими днями. Ця ак-
ція тривала доти, доки Комітет не пе-
ретворився в Т-во Укр. Інвалідів і до-
ки наші американські брати не зібрали
фондів на купівлю окремого Дому Ін-
валідів.

У 1922 р. у Львові засновано Т-во
Опіки над Молоддю, що поставило
собі завданням рятувати міську мо-
лодь. Місто поділено на райони й опі-
кункою одного району стала знов Со-
фія Раковська.

Праця опікунок була нелегка. На
підставі парохіяльних адрес треба бу-

ло ходити від хати до хати, вишуку-
вати дітей, спрямовувати їх до укра-
їнських шкіл. Нераз почула вона гірке
слово від батьків, нераз зустрілась із
неохотою з боку дітей. Треба було
великої терпеливості й виrozumіння,
а ними володіла покійна у великій мі-
рі. Незабаром уже ця праця дала ви-
слід і щораз більше львівських дітей
з'являлось в українських школах.

Поза цією громадською працею Со-
фія Раковська не забувала про свої
обовязки дружини й матері. Її велике
зrozumіння для наукової праці свого
дружини проф. Раковського може по-
служити прикладом. Щоб оберезити
його слабке здоров'я, вона взяла на
себе всі щоденні клопоти та зуміла
створити в щоденному житті атмосфе-
ру, що сприяла науковій праці нашого
вченого-природознавця. Це дуже влуч-
но підкреслив у своїй надгробній про-
мові проф. Чубатий. Від Союзу Укра-
їнок Америки попросила покійну над
могилою голова 28. Відділу СУА Анна
Настюк. Олена Гординська

Розпочинаємо велике діло

Окружна Рада Союзу Українок Аме-
рики в Дітроїті, щоб поглибити свою
працю та забезпечити постійний зв'язок
зі своїми Відділами, рішила вла-
штувати раз у місяць радіомовлення.
Десятихвилинний час передачі будуть
спонзорувати всі Відділи дітроїтської
округи. Радіомовлення буде служити
приєднуванню членства для Союзу
Українок Америки та інформуванню
ширшого загалу про працю зорганізо-
ваного в СУА жіноцтва.

Передачі будуть надаватись у рамках
програми М. Шустакевича. Перша ав-
диція буде дня 21. січня 1956 р. і в ній
візьмуть участь: п. Павлина Будзол,
місто-голова Централі Союзу Укра-
їнок, п. Ольга Шустакевич, голова О-
кружної Ради та п. Дарія Бойчук. Про-
від авдицій буде лежати в руках п.
Анастасії Вокер.

Жіноцтво Дітроїту, членки СУА, за-
інтересоване авдицією, нетерпеливо
очікує тієї хвилини, коли на хвилях
етеру понесуться слова про їхні спра-
ви, про їхню працю та говоритиме до
них їхній провід. Досі відчувалось
брак такої трибуни і ми горді, що ма-
тимемо можливість зв'язку з членками
та громадянством через радіомовлен-
ня, яке спонзорують самі Відділи СУА.

Щоб втягнути в круг праці теж і мо-
лодь, будуть опрацьовувані окремі ав-
диції молодечим Відділом СУА. Кож-
ний Відділ буде мати змогу говорити
теж і про свої власні справи.

То ж дружньо і жертвенно присту-
паймо до великого діла!

Дарія Бойчук

ОЛЕНА ЛОТОЦЬКА, ГОЛОВА СУА, ПРОМОВЛЯЄ ЧЕРЕЗ „ГОЛОС АМЕРИКИ“

Дня 3. січня п. Олена Лотоцька
передала через „Голос Аме-
рики привіт жіноцтву на рідних
землях. Подавши коротко дані
про Союз Українок Америки,
голова СУА спинилась над тра-
диційним святкуванням Різдва
Христового, що його українки
в Америці зберігають. Щирими
і теплими словами побажання
закінчила цей привіт.

РІДКІСНІ ЖІНОЧІ ЗВАННЯ

У Франції підрахували недавно то-
му різні жіночі звання і виказали над-
звичайні жіночі зайняття. Багато жінок
працює при залізниці, а 295 є началь-
ницями стацій. Тридцятьтри жінки пра-
цюють, як астрономи, десять жінок
копають криниці. Така ж кількість жі-
нок працює, як радіо-техніки, а 7 жі-
нок як інженери-гірники. У Франції є
8 фільмових режисерів-жінок, а 4 жін-
ки працюють по цирках, як клокви.
Цікава різноманітність!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

бажаю всім моїм співробітницям в Головній Управі
СУА, Урядничкам Відділів СУА і членкам СУА.

ОЛЕНА Ф. Д. ЛОТОЦЬКА
Голова СУА

На порозі нового року

Стоїмо перед новим роком нашої праці. Заки розглянемо наші чергові завдання, зробимо перегляд нашої праці у минулому році і відмітимо хоч би тільки наймаркантніші події.

З вдовolenням можемо ствердити, що так Управа СФУЖО, як її члени-організації можуть виказатись поважними успіхами. СФУЖО скріпилась силами українського жіноцтва і виросла серед свого громадянства, як і на терені міжнародного жіночого руху. З року на рік зростає серед членів-організацій зрозуміння для праці СФУЖО, потреби координації праці, користування взаємно досвідом і переведення спільних виступів. Через СФУЖО зблизились до себе жіночі організації в цілому світі, навязали тісніші звязки і відчули **єдність змагань** українського зорганізованого жіноцтва у вільному світі.

Передовим кличем минулого року було **скріплення організації** через приєднання членства. Організації поведи поважну акцію і всюди збільшено число членок і відділів. Дальшим успіхом це те, що молоде жіноцтво включається активно у працю, а також у провід жіночих організацій. Окрім того треба відмітити як радісне явище — що вже затираються різниці між давніми й новоприбулими членками в організації.

Пожвавленню організаційної праці допомогло на місцях те, що найсильніші організації відзначували цього року своєю ювілей і перевели ювілейні зїзди. Організація Українок Канади відбула в червні зїзд з приводу 25 літ, а Ліга Українських Ка-

толицьких Жінок з приводу 10 літ своєї праці. Союз Українок Америки відбув у вересні ювілейну конвенцію з приводу 30 літ праці, а Союз Українок Австралії свій третій зїзд. Усі ці організації піддержали акції, що їх проголосила СФУЖО.

Велике зрозуміння й широкий відгомін викликала акція СФУЖО у справі **вивозу української молоді** з України в Казахстан. Усі організації протестували проти того на своїх зїздах та подали про те інформації в пресу даної країни. Сама Управа СФУЖО подала цю справу до розгляду міжнароднім жіночим організаціям та використала її на зїзді Міжнар. Жін. Союзу.

Спільною маніфестацією жіноцтва були в тому році **свята кн. Ольги** для відзначення 1000-ліття її хрищення. Ці свята переведено в усіх країнах українського поселення. Вони знайшли відгомін у першу чергу серед молодого жіноцтва та наповнили їх гордістю на високе становище жінки на Україні.

На відтинку співпраці з міжнародніми організаціями слід відзначити участь відпоручниць СФУЖО у **конгресі Міжнар. Жін. Союзу** (Суфражу) на Цейлоні. В тому конгресі українки виступили як делегатки запрошеної установи. Їх участь корисна не тільки для звязку з жіноцтвом світу, але для нового досвіду, що його здобули ми серед нових умовин і подій у світі.

Для нас висилка цієї делегації має ще й значення тим, що це було спільне зусилля, в якому використано можливості всіх чинників. Наші делегатки,

інж. Надія Шехович і Олена Процюк були з Цейлону й Австралії, Гроші на проїзд делегації зложили Австралія, Канада і ЗДА. Використано матеріали, що їх витрацювала Управа СФУЖО. Звіти наших делегаток виказують, що їхня участь була дуже корисна.

При цій нагоді слід відмітити одну подію, яка мала для нас певне значення. Це **Женевська конференція**, яка дала світові ілюзію, що з московським більшовизмом можна співпрацювати для світового миру. На це виразно зареагували українські організації, що в тому часі відбували свої зїзди. У резолюціях вони виступили проти тієї омани, вказуючи, що коєкзистенція не дасть світові ніякої користі і не принесе бажаного миру. Московський імперіялізм у нічому не змінився. Справжній мир не може бути збудований коштом поневолених народів, а українців зокрема. Усі зїзди поставили виразне домагання справедливого миру та свободи для українського народу. Тим українське зорганізоване жіноцтво дало доказ зрозуміння своїх завдань супроти українського народу.

Нашу працю в новому році будемо продовжувати на тих самих засадах. Працюватимемо для **скріплення й розбудови жіночих організацій**, для втягнення української жінки в громадське життя, даючи їй піддержку в виконанні її обовязків матері й громадянки для розвою її повної особовости. Скріплені організаційно, ми зможемо виконати наші завдання для добра нашого народу.

У першу чергу кладемо даль-

ше вагу на приєднання і збільшення членства в наших організаціях та поширення сітки жіночих організацій. Ще велика кількість жіноцтва стоїть поза рямцями жіночих і взагалі якихнебудь організацій. Треба нам звернути увагу на тих молодих жінок, що покінчили студії і стоять у більшості осторонь жіночого руху. Наше завдання приєднати їх і знайти спільно з ними **методи праці**. Нові умовини в світі, в Україні і в країнах, де ми живемо, вимагають від нас перевірки. В тому молоді жінки можуть дати певну ініціативу, в якій вони знайдуть себе корисними.

Також слід нам пізнати громадську і жіночу працю нашої країни поселення. Наші діти і молодь уже втягнулись у життя тих країн. Коли ми не будемо обзнайомлені з ним, між нами постає небезпечна прірва. Тому знайдім із ними спільну мову, нові методи і зміст праці, що не порушив би основних ідей української спільноти. Це вийде на користь нашим організаціям і на користь нашим ідеалам.

Ділові комісії СФУЖО, як виховна і збирання матеріалів для Енциклопедії будуть продовжувати свою працю. Але нова комісія студій підсоветського життя, яка твориться, буде предметом спеціальної уваги. Вона повинна дати нам фахово подані матеріали про українську жінку на рідних землях і нових місцях поселення.

У ділянці зв'язків підготовляємось до нового **студійного дня М.М.М.** і можливих зустрічей з іншими міжнародними організаціями. А кожна така зустріч вимагає великої уваги, солідної підготовки, інформативних матеріалів і фінансів. Тому важна не тільки праця нової комісії та моральна і матеріальна підтримка не тільки самими організаціями, але й їхніх членів. Ми віримо, що і в новому році українське зорганізоване жіноцтво підтриматиме працю СФУЖО і дасть їй всебічну підтримку як це було досі.

Ірина Павликовська

Показ народнього вбрання в Едмонтоні

Західня провінція Канади Альберта відмітила в 1955 р. свій золотий ювілей, це значить проминуло 50 літ від її заснування. Для нас воно має особливе значення, бо це провінція, де осіли перші українські поселенці в Канаді і де сьогодні вони живуть по фармах скупченою групою, заховуючи багато з традицій нашого села.

Ліга Українських Католицьких Жінок рішила відзначити цей ювілей окремих святком. Дня 22. і 23. жовтня влаштувала показ народнього вбрання, що його привезли з собою поселенці, і показ сучасної одягу з пристосуванням української вишивки, що вже зробило молоде покоління.

Від 1952 р. коли ЛУКЖ започаткувала музейну збірку, виявилось, що серед поселенців збереглося багато зразків народнього вбрання. Багато старших жінок заховало її „на смерть“. В деяких родинах вкладали бабуні до могили й інші зразки давнього одягу, бо „то їх“. Багато частин розібрали між себе діти „по куснику“, щоб мати пам'ятку. Наприклад великі шляхові хустки розрізувано на двоє між двох дочок, а мамине намисто розібрали дочки між себе по шнурочку. Мало хто доцінював потребу зберегти ті останки в музею. Отже й потрібний був показ на те, щоб вказати на цінність тих річей та навчити їх шанувати.

Показ підготовляв окремий комітет, що його головою була п. Ольга Федак, голова музейної секції ЛУКЖ. Впродовж 5 місяців члени комітету обіздили провінцію, закликаючи Відділи і членів зголосити старовинні строї, що їх привезено з рідного села. Так удалось комітетові зібрати 27 строїв з різних околиць України. На показі вивели їх молоді жінки, зодягнені під наглядом і за вказівками старих піонерок. Це були — стрій із Підляшшя, Полісся, Сокальщини (шлюбний стрій із „короною“), Городенщини (4 строї), Снятинщини (4 строї), Гуцульщини (5 строїв), Поділля (4 строї), Буковини (2 строї) і репрезентативні строї з Полтавщини, Київщини і Чернігівщини.

Публика прийняла показ із захопленням. Стилево зав'язані перемітки з Буковини, Покуття і Поділля стрінулись із подивом. Жюрі, в склад якого входили проф. Ю. Буцманюк, Н. Романків, інж. С. Базюк і І. Павликов-

ська не вирізняли ніодного зі строїв, вважаючи, що всі вони зразкові.

У другій частині показу показано 30 моделей сучасного вбрання з приміненням вишивки. Показано 10 блюзок, 9 суконь і 11 дитячих сукончок. Треба підкреслити, що в тому конкурсі брали участь жінки, яких більшість уже народжена в Канаді, а деякі з них є вже третім поколінням. Цей показ був получений із конкурсом. Його відкрила вступною промовою п. А. Прийма, як голова ЛУКЖ. Реферат про народню ношу виголосила п. Ольга Федак. Показ ноші перевела й пояснювала п. І. Павликовська, а модерний одяг коментувала п. М. Савчукевич.

Показ і конкурс перейшов із великим успіхом. Пожвавив працю музейної збірки та поширив зрозуміння для цінности народнього вбрання. Також конкурс вишиваного одягу дав товчок до пожвавлення праці, бо вже почали вишивати зразки на черговий показ.

І. П.

ТВОРИМО ФОНД ЛІКУВАННЯ

Наша улюблена голова Олена Кислевська вже від кількох місяців важко хвора. Постійний її побут у шпиталі вимагає поважних фондів, яких не може роздобути родина. Лікування нашої голови стає обов'язком нашого зорганізованого жіноцтва, що його вона вже стільки літ провадить. Тому й управа СФУЖО приступає до створення Фонду лікування, що піддержав би нашу голову в важкій хвилині.

Звертаємось у першу чергу до управ членів-організацій СФУЖО. Прохаємо застановитись над можливістю грошової допомоги. Як більші жіночі організації, так і менші — кожна повинна зложити свою частину!

Прохаємо членок-прихильниць СФУЖО і все українське жіноцтво, що шанує й любить сеніорку нашого жіночого руху, причинитись до цієї збірки!

Пожертви надсилати до канцелярії СФУЖО з допискою „для фонду лікування“. На сторінці СФУЖО будемо проголошувати датки, як дотеперішні, так і ті, що прибудуть.

Управа СФУЖО

Чи ви вже подарували міській бібліотеці „Дух Полумя“ — твори Л. Українки англ. мовою?

Із життя наших централей

ЖІНОЧА СЕКЦІЯ ХЛІБОРОБСЬКО-ОСВІТНЬОГО СОЮЗУ В БРАЗИЛІЇ

Вже майже рік проминув від того часу, коли перевибрано в Жін. Секції нову управу. Тоді то збори пройшли доволі бурхливо й обі сторони сильно хвилювались. Та закінчилось воно щасливо, бо нова управа не галяла часу на порожню дискусію. Ось перегляньмо її осяги за минулий час.

В ділянці імпрез удалось перевести цілий ряд починів. Від лютого по жовтень 1955 Жін. Секція влаштувала свято 70-ліття жіночого руху, прийняття з подарунками для дітей школи українознавства (яку веде в Курітібі проф. Григорчак), День Матері і свято княгині Ольги. Чотири великі імпрези, в які вложено багато праці й зусиль!

Новиною був влаштований цього року курс писання писанок. Членки й молодь навчались цього діла від заслуженої писанчарки. Вислідом курсу була вистава писанок, що її зроблено у вітрині великого магазину в Курітібі.

Як кожного, так і цього року Жін. Секція перевела Баль Весни для молоді, що був дуже успішний.

Другою ділянкою успішності Жін. Секції була жіноча сторінка в часописі „Хлібороб“. Тут на тих семи сторінках, що досі появились, друковано звіти з імпрез, заклики СФУЖО, нариси й практичні поради. На жаль, не стає часу правильно їх випускати.

Третьою справою, що живо займає управу Жін. Секції — це є звязок із жінками з інших місцевостей. Усіма силами Жін. Секція старається створити і в інших місцевостях жіночі гуртки. До тепер існувала Жін. Секція тільки в Апукарані, але вже повідомили з Уніон да Віторія, що жіночий гурток по закінченні дому ХОС-у розпочне працю як Жіноча Секція. Це й є головною причиною, що затримує жіноцтво в праці — брак домівки. В Апукарані Жін. Секція діє дуже справно і влаштувала своїми силами курси українознавства.

Окрім цих ділянок, що є властивим завданням Жін. Секції, управа і членки беруть участь у всіх починах ХОС-у. ХОС-союз буде великий репрезентативний дім і в цій будові жінки склали пожертв, викликаючи одну одну, на 42 тис. кр. Членки Жін. Секції приймають участь у хорі і в радіопе-

редачах, як дикторки. В повсякденній роботі членки вишивають килим, який готують для прикраси сцени.

Управа відбувала що два тижні правильно засідання, на яких обговорюється плян праці і розподіляється обов'язки. Працюють усі дружно. Доказом того є пророблена праця.

Управу Жін. Секції творять: проф. Ольга Горачук, голова, д-р Стефанія Колодинська-Геттер, містогорова, пп. Клавдія Ващенко і Тетяна Самагальська, секретарки, пп. Анна Рибка і Софія Банах, скарбнички, п. Зіна Ящинська, культ.-освітня реф., п. Пласидіна Кобилянська, реф. сусп. опіки, пп. Софія Хархут, Анастасія Химчак, Ярослава Оріховська, Емілія Квасниця, — членки управи. Ревізійну комісію творять пп. Марія Решетник, Анна Чайка і Катерина Горобіювська.

ОБЕДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК ВЕНЕЗУЕЛІ

Дня 17. липня 1955 відбулись заг. збори ОУЖ у Каракасі. Доволі довго Обеднання вже не звітувало, тому з зацікавленням зустріли ми звідомлення зі зборів. Із звіту голови п. др. Софії Припхан присутні довідались про головні напрямні організації. Обеднання Українських Жінок Венезуелі провадило свою працю у двох напрямках. Це було виховання дітей у національному дусі і пропаганда нашої справи перед чужими. В першому напрямку ОУЖ виказує певні осяги. Впродовж семи місяців ОУЖ провадило дитячий садок у Каракасі. Переведено дитячі імпрези, як свято св. Миколая й дитячу коляду. Особливо дитяча коляда мала великий успіх, як моральний, так і матеріяльний. Діти заколядували 800 боліварів, що їх призначено на удержання садку. Великий жаль, що садок не утримався досі. Він мав велике значення для згуртування і збереження нашої дітвори, а виховниця докладала всіх зусиль, щоб працю поставити якнайкраще. На жаль, батьки виказують замало зрозуміння для виховних завдань.

При зовнішній пропаганді Управа ОУЖ користувалась народнім мистецтвом, піснюю і танком. Тут ОУЖ успішно допомагала управі Укр. Громади. До тепер удалось улаштувати виставку народнього мистецтва та успішно

провести три фестивалі. Це піднесло авторитет нашої колонії та поширило відомості про нашу культуру серед мешканців Каракасу.

Голова висказала подяку поодиноким членкам управи, що своєю наполегливою працею причинились до успіху. Це були — скарбничка п. Жестовська, голова контр. комісії п. Г. Коваль, секретарка п. д-р Л. Починок і пп. Наташа і Гнатюк. Зокрема подякувала п. Бошко, яка своїм знанням народнього мистецтва і матеріяльною підтримкою причинилась до виставки й імпрез.

Присутній на зборах голова Укр. Громади інж. Васюк подякував знов голові др. Припхан за її жертвенну працю на терені ОУЖ. Збори уділили абсолюторію й приступили до вибору нової управи. До неї увійшли пп.: Е. Слюсар, голова, К. Колянківська, секретарка, М. Панцишин, касієрка, др. С. Припхан і Ф. Чорна, членки управи. Контр. комісія пп. О. Бошко, голова, Г. Коваль і А. Наташа членки.

Збори обговорили ще можливість відновлення школи українознавства. Присутні обіцяли доложити всіх сил, щоб це було здійснено. Приміщення є, отже слово тільки за ОУЖ і батьками.

Розпочався новий рік проці ОУЖ Венезуелі. У трудних умовах венезуельського поселення наше жіноцтво знаходить можливість вияву. І хоч українська громада маліє через постійні виїзди, все ж ОУЖ продовжує працю для її добра.

Вісті Федерації

Не маючи змоги привітати наших членів-організацій із Різдвяними святами в попередньому числі, через переваженість друкарні, робимо це додатково. Шлемо щирий Різдвяний привіт нашій голові Олені Кисілевській, що її важка недуга прикувала до ліжка. Нехай Господь Бог скріпить її сили і допоможе перемогти цей важкий час. Наші молитви піддержуть її. Бажаємо щастя управам і членкам жіночих організацій, що згуртувались у СФУЖО. Шлемо щирий привіт усьому зорганізованому жіноцтву, а головне — нашим сестрам поза залізною заслоною, що у важкій повсякденній боротьбі відстоюють своє право на життя.

UKRAINIAN WOMAN

OUR ENGLISH COLUMN

THE FIVE HUNDRED TRAMPLED UNDER

The newspapers have recently printed a frightful report brought by a repatriated war prisoner from beyond the Iron Curtain.

The report relates as follows: When the waves of strikes swept over the Soviet slave labor camps, the bolshevik authorities were suppressing the uprisings mercilessly and in various ways. Since the Ukrainians were largely the organizers of the resistance, they were the ones most painfully hit by the measures of authorities. E.g. in one of the concentration camps built for women, the agents of MVD (secret police) were trying to surround the camp with tanks in order to bring it under their control. The captive women came forward facing bravely the unrumshing tanks and refusing to surrender. Whereupon the agents driving the tanks, following the order of their commander, pressed with full speed forward and trampled under 500 Ukrainian women, killing them instantly.

*

This scanty report fails to give dates or more circumstances in which this bestial event occurred. However, it is only a separate fact out of the whole resistance which is put by all subjugated peoples against the bolshevik regime, and by the Ukrainian slave laborers in particular. Still this fact is very significant. For we must take into account that a young human being does not readily dispense with his life or with possibilities of saving it. When one nevertheless readily sacrifices one's life together with a large group condemned to slave labor, then the mass of these wretched persons is moved by superhuman emotions. Only the confidence in

the righteousness of their cause will bring such a sacrifice.

The ideal that led the 500 Ukrainian women to certain death under the onrushing tanks, was their love for their native country. This is natural emotion — a sacrifice of a noble soul for the loved one, or men's and women's love for their country's freedom. And besides, we must not forget that the injustice the Ukrainian people have been suffering for 38 years under occupation by bolshevik tyrants, is creating a desperate situation, so that the people are more ready than ever to sacrifice their only treasure — their poor life.

This frightful picture of 500 dead women trampled by the tanks, proves that the people may be made slaves yet their souls remain free and that they still value the freedom more than their lives.

The Ukrainian people have never stopped their struggle against the worst enemy of humankind. The active as well as passive resistance continues day and night in the cities and villages, in the factories and kolkhozes; the old and the young, the workers as well as the peasants, the students and the artists die or go to prisons and slave labor camps for their love for freedom. The Ukrainian women are marching abreast of men in their resistance, for their defense of the soul of their children, and this awe-inspiring event in the slave labor camp testifies to this truth.

Does any one doubt about the survival of an enslaved nation which possesses such brave women? Most probably not, for even the red regime of Kremlin found it inevitable to yield to some ex-

tent and to grant some measure of amnesty. No doubt the struggle will not cease until freedom is attained, no matter what sacrifices it will demand, and the Ukrainian women will be ever ready to bring these sacrifices.

Maria Bilak

THE PRESIDENT OF WFUWO SERIOUSLY ILL

Madam Olena Kisilevska, President of World Federation of Ukrainian Women's Organizations, who has been residing in Ottawa, Canada, ever since she arrived from Europe, has been seriously ill for several months.

The illness of Madam Kisilevska, a renowned patriot, author and social worker, now 85, has created profound sorrow among Ukrainians, and among the women in particular, who are trying ardently to sustain her in her trying time.

She devoted all her adult life and her talents to the good cause of organizing Ukrainian women in their homeland, as well as overseas, no less than to the activities and struggle for Ukraine's freedom.

Ideal for a Gift

for your friend or relative

THE NOTED BOOK

SPIRIT OF FLAME

poems and dramatic works

of Lessya Ukrainka

the greatest poetess of Ukraine

\$3.50

Order from the

Home Office of UNWLA

909 N. Franklin St.

Philadelphia 23, Pa.

UKRAINIAN FOLK DRESS SHOWN IN EDMONTON

Alberta, one of western provinces of Canada, celebrated in 1955 its golden jubilee. The Ukrainians form a relatively large part of the province and they had already observed the 60th anniversary of their first arrivals in Alberta. The major part of Ukrainians had settled on the farms, and thus they have preserved better their old customs, brought from their homeland, notably ancient specimens of native costumes.

Hence the League of Ukrainian Catholic Women at Edmonton, took the occasion of the anniversary to present an exhibit of Ukrainian dress. On October 22 there were shown 27 native costumes illustrating five basic types of Ukrainian native costumes. The dresses were displayed by young girls, daughters and granddaugh-

ters of Ukrainian pioneers in Alberta who brought the raiment from Ukraine. The beauty and varied colors of dresses captivated all visitors. The judges, well known artists, were unable to mark off a single dress since all were equally stylish. There was merely an expression of appreciation for the League of Ukrainian Catholic Women for the idea of preparing such an exhibit and for the immense and fine work done by the League. It was not an easy task, for the members of the special committee had been on the run for six months visiting Ukrainian farms and collecting separate parts or completing full dresses.

In the second part of the exhibit presented on October 23, something different was shown. About thirty girls displayed the old native garments adapted to modern style and fashion. Ten blouses, 9 gowns and 11 children's dresses were displayed. Each of the parts of an outfit had been executed separately by various women who demonstrated their taste and skill. Here the judges were able to bestow awards to groups formed out of all skillful performers.

All visitors were enthusiastic about the exhibit which left a deep impression on them. The League of Ukrainian Catholic Women which has of late founded its art collection, has now enhanced its influence among Ukrainian women.

OUR LIFE

Edited by Editorial Board

Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.

909 N. Franklin St.

Philadelphia 23, Pa.

Phone MA 7-7945

Ukrainian girl's costume from the Borschiv region in West Ukraine.

Maria Peshin, member of Branch 22 of UNWLA at Chicago, received first prize for Ukrainian dishes she prepared at the exhibit in Electric Living Institute. The write-up was in September issue, 1955.

FEMALE CHORUS OF TORONTO IN A NEW COSTUME

The Ukrainian female chorus "Arfa" of Toronto, Ontario, Canada, observed recently its 5th anniversary. For this occasion the chorus managed to acquire new dresses, fitting for the stage while based on folk-dress. Out of seven types of native costumes the one from Dniester Podilla was selected.

The artist painter Myron Levitsky adapted the costume to the stage. It is resplendent with white and black colors, with a tinge of red. The dress elongates a woman's silhouette and through addition of sleek modest hairdo imparts a stylish appearance. The young singers have found new frames for their performances.

DEAR JUNIOR LEAGUE MEMBERS

The Ukrainian National Women's League of America had been founded thirty years back through the efforts of your mothers. It united them, inexperienced young women as they had been, into one sisterhood. They started to work along the lines of self-education so as to grow to be better citizens of our new country as well as to help our people in the old motherland in its striving to gain freedom and independence. They have never been forgetting the land of their fathers and mothers. Their work within UNWLA has cemented them into one large family. You have been witnessing the sincerity of our pioneers who have mutually been sharing their joys and their sorrows.

You have been growing in different circumstances. You were able to acquire education with ease, for there are no obstacles to it in the free country. You are citizens of a great and mighty land that is now the leader of the free world. For the most part you have already the families of your own and are taking care of them.

However, your position imposes likewise some serious obligations upon you. The joyous days of youth are passing by and you are becoming aware that dubious moments are also in store for everybody. True, you are never hindered in the upbringing of your children, but you should always remember that there are millions of mothers in Ukraine who do not possess such human and humane freedom. Hence you are obliged to try your best and give some aid and comfort to Ukrainian women in their native land, for they are not as lucky as you are.

A person who tends to dissociate from social life and work does not amount to much. Only in union there is strength. And solely while united we can afford to achieve something worth having. That's why the Ukrainian National Women's League of America was organized. But it would not continue to live, to work and to grow if your young voices were not to be heard within our walls. We must work together with you and hand down to you our great mission, for our ideals must live on.

We, Ukrainian women have set our goal to work for our own betterment and for freedom of our old country with great devotion, not with calculation for material gain, and therefore there are no women in our midst who might seek something to benefit materially.

We are all patriots and we are devoting our efforts to a good cause. We see all over the world so much evil and distress that we cannot remain silent and inactive. We must also contribute something worth while toward the better tomorrow. Let us then strengthen our ranks and work heartily for our good cause. Let us act together, in our society, where every member is also growing with the growth of society.

DIVERSIONS FOR CHILDREN

The UNWLA Branches are often arranging diversions for children, like gatherings, balls, and excursions in summer time. Recently our Branches have started staging plays for the children.

Branch 47 of Rochester, N. Y.,

staged Ukrainian fairy tales for the second time. The best known tales were selected. As players appear grown-up members of the Branch. Besides, the narrator a grandmother, is likewise played by a member of the Branch. The entire play is being accompanied by a pianist or recorded music.

Last year the following Ukrainian tales were performed, "Liss Mikita," "Prince Frog" and the well known "Red Cap."

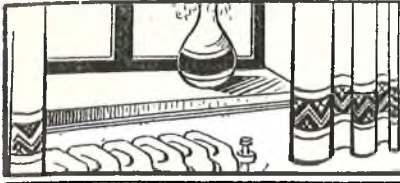
UKRAINIAN DISHES

Kolach

4 quarts flour
1 quart milk
3 cakes of Fleischmann's yeast
4 eggs
1 teaspoon salt
1 tablespoon sugar
1 cup melted butter

Sift 4 quarts warmed flour. Use 1 quart flour to make batter using one quart scalded milk which has been cooled, and in which 3 cakes of Fleischmann's yeast have been dissolved. Let this batter rise. Beat 4 eggs to which a teaspoon salt and 1 tablespoon sugar have been added. Add to butter. Also grated rind of one lemon. Add cup melted butter. Add rest of flour and knead for half an hour. Let stand in warm place until it doubles in size. Turn on floured board. Divide dough and braid. Place in pans and let rise. Then brush with beaten eggs and sprinkle with poppy seeds. Bake as bread.

(From Tested Recipes of the Ukrainian Catholic Ladies' Goodwill Club in Edmonton, Alberta).

У НАШІЙ ХАТІ

П а л ь м и

Колись до найкращих кімнатних рослин належали пальми. Тепер модерне мешкання не зносить накопичення пальм у кімнаті, але одна, а найбільше дві пальми добре прикрашують нашу вітальню і надають їй привітного вигляду.

Пальма — це рослина тропіків. Та більша кількість відмін добре зносить нашу кімнатну температуру. Всі пальми потребують відносно небагато світла і в невеликій віддалі від вікна ростуть дуже добре. Не зносять зовсім прямого діяння сонячного проміння. Цілий рік треба пальму підливати. Земля у вазонку не повинна зовсім висохнути, але й у підставках не слід залишати води, щоб стояла. Вийняток творить кокосова пальма, що під нею все мусить бути підставка з водою.

Щороку пальми пересаджувати не вільно. У молодих пальм це робимо що 2—3 роки, а у старших лиш що 3—5 літ. Найкращий час пересаджування — це пізня весна. Земля до пересаджування — це мішанина листової, парникової і глини по рівній частині, з додатком 1/6 частини ліску і 1/12 частини (на міру) сухого, коровячого гною. При пересаджуванні треба землю в вазонку добре втиснути між коріння, сильніше як при інших рослинах. Вазонки не повинні бути за великий, але має бути глибокий. По крамницях продають спеціальні „пальмові“ вазонки. На спід вазонка чи діжки дати дрібних камінців, щоб був відплив, бо пальма не зносить застою води. Пересадивши, до витворення нового коріння, підливаємо небагато.

Важливим завданням при пле-

канні пальм — це усування пороку, що осідає на листя. Час від часу змиваємо їх губкою.

Коли купуємо пальму, то найкраще зробити це влітку. Тоді перехід до помешкання не наражує її на надто велику зміну температури. Пальма нероз і цілий рік привикає до нового місця і тим, що вона в першому чи другому році не розвивається як слід, не треба журитись.

Весною і влітку підливаємо пальму концентрованим погномом, що його можна набути в кожній городничій крамниці. На опакуванні написано в який спосіб його уживати. На літо виносимо пальми на город або на балкон і там вони чуються в той час найкраще. Деколи виступають на кінцях листків брунатні плями. Це є природне явище, що появляється навіть у пальм, дико ростучих. Ясно, що сухий кімнатний воздух більше сприяє творенню тих плям.

До найпопулярніших кімнатних пальм належать:

1. Пальма кокосова (Cocos

wedelliana) походить із Бразилії і росте лиш у теплій кімнаті, найкраще близько вікна. Потребує постійно води в підставці.

2. Фенікс (Phoenix canariensis) перезимовує добре в місці, забезпеченому від морозу. Подібна до неї дактилева пальма (Phoenix dactylifera), яку можна виростити з кісток дактиля. Найкращою однак із цієї родини пальм є Phoenix foebelenii, найменша з усіх дактилевих пальм, але можлива тільки в теплих кімнатах.

3. Кентія (Howea belmoreana) зносить тінисті місця і чи не найбільше поширена з усіх родів пальм.

4. Гірська пальма (Chamaedorea) доростає з часом до 3—7 фітів і є дуже вдячною кімнатною рослиною.

Пальми — це довговічні рослини. У дворі в Медиці біля Перемишля я мав нагоду оглядати пальму, якої вік раховано понад 100 літ. Загинула вона аж тоді, коли прийшли большевики до Галичини.

Роман Коцик

НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
для Головної Управи Союзу Українок Америки
і всіх членок Союзу Українок Америки

передає

Т-во „Дочки України“

42 ВІДДІЛ СУА У ФІЛАДЕЛ-ЛІ, ПА.

Анна Бойко, голова

Ірина Волянська, секр.

Анна Мицишин, касієрка

Зирк у тутешню кухню!

Великий промисловий концерн Джeneral Електрик підніс клич „Поступ — це наш найважливіший продукт!“.

Мабуть немає хати, де не було б печі, товстера, леднички чи іншого домашнього, господарського виробу того великого концерну. І якщо маємо такі знамениті удогіднення, то вони вносять поступ у наше життя. І то не лиш поступ у щоденний побут, а також і в товариські взаємини. Навіть найбільш несподівана гостина не завдає тепер господині клопоту.

Справді! Недавно тому гостювала в ЗДА група студентів з усіх частин світу. Вони побували в різних навчальних установах, виступали в телевізії та гостювали в американських родинах. І всі вони на прощання висказали подив для щирої й невимушеної американської гостинності.

Пригляньмось до неї в практиці. Бо ж не раз уже приймаємо в себе американських гостей, або ходимо до них у гості. Треба переймати те, що корисне, щоб і ми могли легко й приємно приймати гостей. „Старовинні форми сильно обтяжують“, пише наша дописувачка з Австралії і треба шукати нових можливостей.

Пополудневий чай

Ароматичний, добре запарений чай у чайнику, посуда з окропом, товст або вузькі, довгі як пальці, кусники хліба з маслом, англійські палянички вистачають на випадковий підвечірок для гостя, що знайде у тій порі.

Присмажені грінки (товсти)

1. **Хрупка грінка.** Тонко краєний хліб присмажити поволі.

2. **Цинамонова грінка.** Присмажити грінки, обкромити шкірку, помастити маслом і посипати цукром із цинамоном (з частини цукру перемішати з одною частиною цинамону). Покраяти у вузькі пасочки і ще

раз присмажити у печі, доки цукор не розтопиться.

3. **Помаранчеві грінки.** Присмажені грінки помастити топленим маслом і посипати цукром, що ми приладили в такий спосіб: на пів горнятка цукру додати 1/4 горнятка тертої помаранчевої шкірки і 2 ложки помаранчевого соку. Покраяти у вузькі пасочки. Присмажити в печі, доки мішанина не почне пінитись. Подавати гарячі.

4. **Англійські палянички.** Купуємо готові в коробках із целофановим верхом. Виймаємо їх, розрізуємо вилками (не ножем!) на дві частини, мастимо середні поверхні достатньо маслом і присмажуємо в печі, аж зарум'яняться. Подаємо гарячі з овочевою галяреткою або мармелядою.

Прошений чай

Завивані сендвічі з довільною начинкою, отворені сендвічі з помідорами, чай, кава, цукор, сметанка, тонко краєна цитрина і помаранча, помаранчево-сметанковий сорбет, дрібні сухі тісточки, горішки і мигдали в цукрі, кандізовані овочі. Це все уложене на столі на гарному накритті, побуджує апетит. Звичайно приготоване наперед, чекає вже на гостя і не відводить уваги господині від розмови.

Завивані канакки. Тонко краєний білих пухкий хліб обрізуємо зі шкірки і мастимо різними начинками. Це може бути сметанковий сир із різним смаком, паштет із гусячої печінки або зварені й змелені грибки. Отак помазаний кусник хліба тісно звиваємо і зішпилюємо зубочисткою. Завиваємо ці хлібчики тісно у восковий папір і складаємо в ледничці. Може постояти й кілька днів. Перед поданням присмажимо в печі, щоб були хрупкі. Витягнувши зубочистку, подаємо.

Помаранчево - сметанковий сорбет. Змішати 1 і 1/4 горнятка цукру, півтори горнятка помаранчевого соку, 2 горнятка

молока. Вбити 1 горнятко сметанки-кремівки, легко вимішати, влити до скляночок і вастудити в ледничці.

ЧИ ЗНАЄТЕ, ЩО...

Печена картопля дуже смакує зимою порою. Щоб її вміло спекти вдумали у крамницях окреме руштовання. Це невеличка підстава з металевого дроту з вистаючими кінцями. На ті кінці застромлюється обібрані або й у лущині картоплини, що їх помивши добре, посолили. Всуваємо їх до печі на 475 ст. За пів години готові.

ОБЕРІГАЄМО ДИТИНУ

Дворічна дитина хапає всякі предмети, що їх бачить довкруги себе. А найрадше гудзики, що їх звичайно кожна господиня зберігає в коробці. Але дитина досягне їх й із того часто бувають нещастя, коли вона ликне їх або захає собі в ніс чи у вуха. Тому Американська Здоровна Рада, що просліджує всякі домашні нещасливі випадки, радить матерям нанизувати гудзики на міцний шнурок. У такому виді можна їх дати дитині до забави без застережень.

ПО Д Я К А

Після щасливо перебутої, хоч запізненої операції почувавсь до милого обовязку переслати сердечну подяку о. парохіві Френкфорду М. Харині, який із власної волі, як до давньої своєї парохіянки, поспішив із духовою поміччю та уділив св. Тайн сповіді, св. Причастя й елеопомазання. Рівнож дякую д-рові Емілеві Гарасимові за вдатно переведену операцію, щоденне відвідування та сердечне відношення до мене в лікарні. Всім приятелям і знайомим у Філадельфії щиро дякую за відвідини, слова розради і молитви в наміренні мого видужання. Тут мушу зокрема подякувати членкам Гол. Управи СУА, членкам Управи 42 Відділу і моїм товаришкам праці, що не забули про мене в нещасті. Комітетові „Мати й Дитина“ дякую за матеріяльну допомогу в сумі 20 дол., а 42 Відділові „Дочок України“ СУА за 13 дол., українкам-співпрацівницям з фабрики за 30 дол.

Нехай Матінка Божа хоронить Вас від нещастя та стократно нагородить Вас за Ваші добрі й шляхетні серця!

ЗЕНОВІЯ ЛЕВИЦЬКА, Шикаго

Українська вишивка

НАРОДНЕ ВБРАННЯ ДЛЯ ХЛОПЧИКА

Вишивана сорочка

Сорочку для хлопчика ладимо з тонкого, білого полотна з пазушкою та стоячим коміром. Як бачимо, вузький взір зпереду вишитий подвійно, а на комірці й дудях поодинокі. Ціна для 10 літ — \$11.95.

Шаравари

Шаравари для хлопчика шимо з тонкої вовни або грубого, матового шовку. Вони можуть бути сині або червоні, але темного відтінку. Вистерігайтесь лискучих матеріалів, або ясних чи яскравих кольорів! Такі штани лиш спотворюють наше народне вбрання. Шаравари повинні бути доволі широкі, щоб гарно спадали по верх чобіток.

Ціна шараварів для 10 літ — \$4.50.

Танкові дитячі групи споруджують часто штани-шаравари з білого полотна, що разом із сорочкою творить дуже милу, просту силуетку сільського хлопця. Так виступив недавно тому дуже успішно дитячий балет у Каракасі. Однак цей вид шараварів годиться лиш для групового виступу й тому про нього рідше звичайно танковий вчитель.

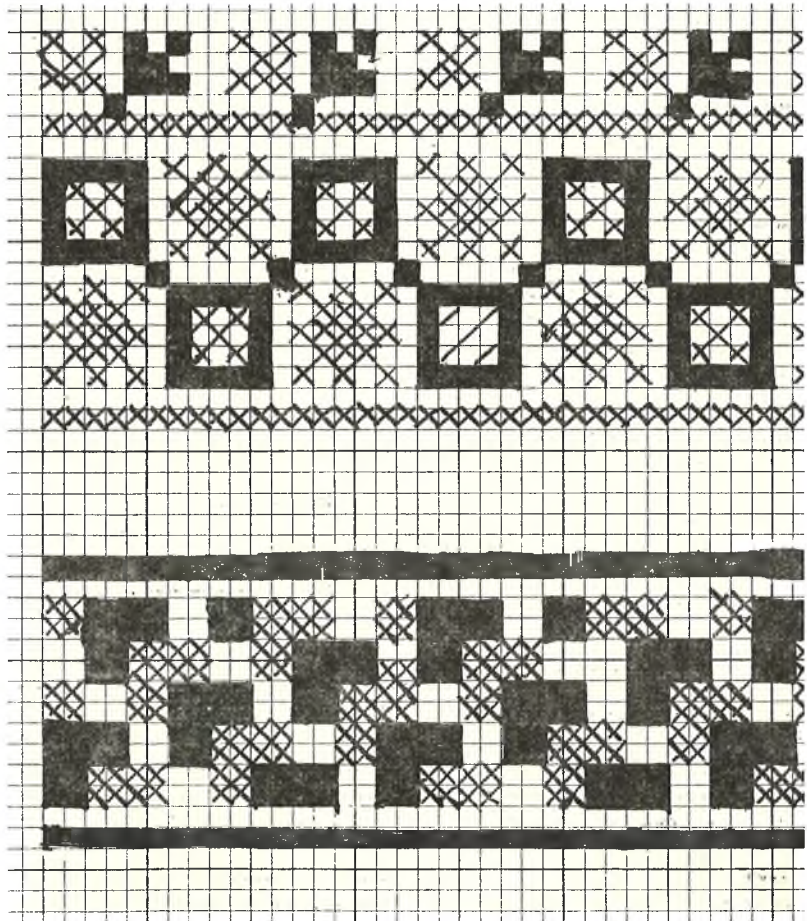
Пояс

Пояс для хлопчика ладимо з міцного шовку відмінної краси, як шаравари. І так, коли шаравари сині, або зелені, тоді пояс буде червоний, або коли

шаравари червоні, тоді пояс повинен бути синій або зелений.

Пояс повинен бути довгий на півтори ярда, щоб добре обгорнув стан. Зав'язуємо його, обтикаючи кінці збоків, як на світлині. Ціна \$2.50.

Найбільшим видатком наряду для хлопчика — це чобітки. Дехто допомагає собі гумовими, що їх легко можна тут дістати. Але для виступу й танку таки потрібно справжніх чобіток. Вони можуть бути не зі шкіри, а тільки зі шкіроподібного кольорового матеріалу, якого тут багато. Але в кожній місцевості знайдеться шевська майстерня, що зуміє такі чобітки зладити.

ГОСТИНА З БУФЕТОМ

Стільки вже наслухались про „буфетові прийняття!“ Ще в краю їх почали впроваджувати. Але цей звичай приймався дуже поволі. Як це так, щоб гості у гостині йшли самі з тарілкою брати їжу! Яюсь незвично!

А тут ми побачили цю форму західної гостинності. Її вживають при великих зустрічах, що отримані з балем. Або коли гостина призначена на те, щоб гості якомога більше з собою перезнайомились і поговорили. Або врешті і в меншому розмірі тоді, коли їдальня замала, щоб усіх гостей посадити за столом.

Прийняття з буфетом уважають за більш свobodну форму гостини, як бенкет або прошену вечерю. І справді — вона менше в'язе гостей і господиню. Гості можуть вибрати собі те, що бажають їсти. А господиня може все приготувати заздалегідь і не потребує під час їжі хвилюватись за страву. При тому гості не зв'язані на цілий вечір із одним сусідом чи сусідкою, а можуть свobodно змінювати товариство. Для господині відпадає проблема — кого біля кого посадити.

Подаємо стравоспис буфетового прийняття. Хоч уложений по модерному, все ж складається з давніх наших страв. І зможе послужити зразком нашої кухні для американських приятелів, коли ми таких запросимо в гостину.

СТРАВОСПИС

- Малі канапки (сендвічі) — горілка
- Маринувана телятина з татарською підливою, гл. ч. 4, 1954
- Курка в майонезі, гл. ч. 6, 1952
- Студенець із риби, гл. ч. 7, 1953
- Салата з зеленої фасольки, гл. ч. 5, 1954
- Французька салата, гл. ч. 10, 1953

- Салата з печериць, гл. ч. 8, 1955
- Салата з риби, гл. ч. 7, 1955
- Гарячий борщ у чашках
- Капуснячки
- Вино або пиво
- Солодке — торт
- Чай або кава

Більшість приписів знаходиться у куховарських зшитках Н. Костецької „Мясива“ і „Городина й овочі“.

Борщ у чашках

Потрібно на 5 осіб:

- 1 ф. худі свинини
- залишки від курки (шня, крильця)
- городина (петрушка, морква, салера, кусник волоської капусти)
- коріння: 3 зернятка англ. перцю, ½ лаврового листка
- 2 зубці часнику
- помідорові повила до смаку
- 3 бурячки

Залити м'ясо і городину зимною водою, посолити й варити так, щоб виварилось юшки на 5 чашок. Окремо зварити бурячки аж змякнуть. Відцідити росіл. Тоді втерти бурячки на яринній терці, вкинути до росолу, додати помідорових повила до смаку і раз заварити. А коли хочемо мати живу червону краску, можна додати частину юшки з-під бурячків. Вливаючи борщ до чашок, процідити його.

Капуснячки

Потрібно:

- 1 ложочка масла
- 2 жовтка
- 1 ціле яйце
- 1 унція дріжджів
- 2 ложки молока
- 4 ложки сметанки
- дрібка цукру
- муки стільки, що забере

Начинка:

- мала головка капусти
- 1 велика цибуля
- 1 ложка масла

Масло втирати з жовтками. Намочити в дрібці молока дріжджі, щоб підійшли. Коли масло добре втерте, влити туди підрослі дріжджі, легко пригріту сметанку, соли і дрібку цукру. Муки стільки, скільки забере, щоб було легке тісто, як на вареники. Розтачати на

стільниці і краяти на поздовжні кусники. Накладати начинку, мастити розбитим яйцем. Пекти у печі на 350° аж будуть рум'яні.

Начинка: Зварити малу головку капусти, піддушити, вихолодити, витиснути воду. Окремо присмажити на маслі ясно цибулю, посолити, а хто любить, поперчити. На цю цибулю вкинути капусту, перемішати і смажити далі, щоб із капусти вийшла вся вода. Коли вже капуста випарує, поставити, нехай прохолоне. Тоді накласти на кусники тіста.

Чеколядовий торт (непечений)

Потрібно:

- 2 пачки бішкoptів
- 6 кісток чеколяди, напів солодкої (найкраще надається)
- ¼ ф. масла
- 4 ложки цукру-мучки
- 1 чарка доброго руму або ароматного вина
- 2 цілі яйця
- дрібка соли

Бішкoptи розрізуємо вздовж і впоперек на двоє. Частиною бішкoptів викладаємо тортівничку, а саме дно і боки. Найкраще вживати тортівничку з рухомим дном. Накладаємо масу, знов зерству бішкoptів (тут можемо зужиткувати поломані), дальше верству маси, а зверху укладаємо з клячиків бішкoptів взір, залежно від нашої фантазії. Виложити на гарну тарілку чи тортівничку.

Начинка: Вбити масло на шум, додати цукру, розтоплену й прохолоджену чеколяду і бити сильно, але не довго, найвище 3 хвилини, щоб не перебити воздуху з білка і щоб маса була пухка. На кінці додати рум чи вино і дрібку соли до витягнення аромату.

Торт можна вставити навіть на кілька днів до леднички. Але для збереження смаку добре його накрити восковим чи плястичним папером.

Куховарські зшитки „Мясива“ і „Городина й овочі“ замовляйте в Централі СУА. Ціна 60¢ за зшиток, з пересилкою 65¢.

НАШЕ ЖИТТЯ — СІЧЕНЬ, 1956

Сніжинка „Срібна Зірка”

Ладки-ладоньки в долоні!
Узуватись буде Доня.

Перше вдягнемо панчішки,
От, такі тепленькі!
Червиченьки на ніжки,
Гарні і новенькі.

Ладки-ладоньки-ладусі!
Доня піде до бабусі.

А бабуся запитає:
Чи не змерзли ніжки?
Ні, бабуню, Доня має
Ось, які панчішки!

Г. Чо.

НА НОВИЙ РІК

Годі хлопці, годі спати!
Швидше встаньмо, геть із хати:
Вже ж настав нам Новий Рік, —
Швидше йдімо ми на тік.
Ви не гнівайтесь, татуню,
Що заскочим трохи в клуню:
Наберем собі потроху
Жита, гречки і гороху,
Візьмем трохи і пшениці
Та насиплем в рукавиці
І шугнемо по хатах
Швидко, прудко, як той птах.
Хто ще спатиме — ми збудим,
Бить горохом того будем,
Тарабанить по кожусі,
Щоб устати таки мусів,
Нам якийсь гостинчик дати,
А ми будем посівати:
— „Посіваємо на щастя,
Посіваєм на здоров'я —
Сіємо на Новий Рік.
Просим Тебе, милий Боже,
Роди в полі хлібець гоже,
Жито, гречку і пшеницю
І усякую пашницю.
Сієм, вієм, посіваєм,
З Новим Роком вас вітаєм!

„І-у-у!” заводив свою пісню
Північний Вітер. Він поспішав
до бабусі Зими. Прилетів під
віконце та швидко застукав.

— Гей, бабусю, вставайте!
Вже час посилати на землю ва-
ших діток. Там чекають снігу!
поспішайте! У-у!

Та й полетів вітер над поля-
ми, горами, морями, все далі й
далі. Старенька Зима почала
готувати своїх діток у дорогу.
А хто були її діточки, ви напев-
не догадаєтесь. Це були чудові
маленькі сніжинки-дівчатка, що
спали на сирій мряці. Коли ба-
буся збудила їх, вони почали
протирати очка, потягаючись
і не розуміли, чого вона від них
хоче.

— Вставайте, дівчатка, час
вам летіти на землю. Це велика
й цікава подорож! Зможете
танцювати, крутитись у повітрі,
скільки схочете, а як стомитесь,
то спуститесь на землю відпо-
чивати. Там живуть люди, тва-

рини, там є гарні дерева, річки,
озера.

— От добре, от добре! —
зраділи сніжинки. Почали чи-
стити та розправляти свої сріб-
листі білі спіднички, чесати ку-
чері. Кожна сніжинка хотіла бу-
ти гарною. Але найкраща з них,
що її звали Срібною Зіркою,
сумно дивилась на бабусю. Їй
не хотілося покидати рідної
хмарки, не цікавила її подорож
на землю.

— Бабусю, де ми там будемо
жити, що будемо робити? —
тихо запитала Зиму. Зима гля-
нула ласкаво на сніжинку і від-
повіла:

— О, там місця досить та й
діло знайдеться теж. Де схо-
чеш, там і спочинеш на землі.
Можеш разом із другими сні-
жинками спуститись на поле.
Там будеш захищати рослини
від холоду, поки не прийде ве-
сна. Можеш спуститись на дах
якогось будинку або на гілки

Коли бабуся збудила їх, вони почали протирати очка, потягаючись, і не розуміли, чого вона від них хоче.

якогонебудь дерева, де з іншими подругами перечекаєш всю зиму. Тепер дуже гарно було б тобі спуститись на якусь дзвіницю, бо Різдво недалеко. Тоді коло церкви дуже гарно й на дзвіниці дзвонять дзвони, розповідають про велике свято.

— А коли промине зима, як ми повернемось додому? Мені вітер казав, що як сонце пригріє то всі ми розтанемо. Бабусю, що це таке — розтанемо?

— Ти не журися! Це правда, як сонечко пригріє, ти вже перестанеш бути сніжинкою, розтанеш, обернешся на краплинку води, а як ще дужче пригріє, то станеш легенькою, легенькою парою. Тоді знову зможеш піднятися угору і хмаринкою повернешся до мене. А тепер поспішай! Чуєш, вітер знов гучає.

Срібна Зірка побігла до своїх сестричок і скоро вони всі вирушили в подорож до землі. А справді було гарно летіти під спів вітру, танцювати з другими, такими ж, як вона. Вітер допомагав сніжинкам у їх подорожі, пособляючи їм спуститись там, де вони хотіли. Одні вибирали собі поле, другі крівлі різних будинків у місті, треті зелені, пушисті гілки ялинок.

Одна тільки наша Срібна Зірка ще не вибрала собі місця для відпочинку. Думала про дзвіницю, що про неї говорила їй бабуся. І справді — урочисто задзвонили дзвони, а з церкви залунали гарні співи. Люди йшли по вулицях міста задоволені й веселі. У кожного були усміхнені очі. Сніг переставав падати і лиш тихо й повільно кружляли в повітрі окремі сніжинки, а серед них була й Срібна Зірка. Вона вже мало не рішилась спуститись на дзвіницю, коли з протилежного боку вулиці в одному будинку відчинилися двері й вийшла молода жінка, що вела дівчинку за руку. Це була бліденька, квота дитинка, що жадібно вдихала свіже повітря та з цікавістю розглядалася навколо.

— Мамусю, мамусю — це сніг! Який же він гарний! Пер-

ший раз бачу сніг у цьому році! Я вже більше не хвора, правда, мамусю? Хоч би одну сніжиночку мені зловити! Дівчинка почала робити спроби зловити сніжинку. Срібна Зірка це почувла та й промовила до себе:

— Це якраз добре місце для мене — рученята цієї дівчинки. Там я відпочину!

Мить — і на руці дитини вже сиділа чудова зірчаста сніжинка.

— Мамусю! А я таки зловила сніжинку! Глянь! — радісно вкричала дівчинка, але... ще мить і замість сніжинки вже блищала крапля води. Розтанула Срібна Зірка від теплих ручок дівчинки.

— Розтанула! Розтанула! — плакала мала дівчинка. А краплинка води, що колись була

сніжинкою, хотіла сказати дівчинці, щоб вона не плакала, що вона знов повернеться на землю, а зараз... Срібна Зірка почувла надзвичайну легкість. Легенькою, білою хмаркою звилась вона знов угору і незабаром відпочивала у захисній хатці бабусі Зими.

— Бабусю, ця хвора дитинка так втішилась, коли я спустилась їй на руку. Я забула, що від тепла ми танемо. Ви не гніваєтесь, що я так скоро повернулась до вас? — питалась Срібна Зірка.

— Ні, моя любя, не гніваюсь, бо хоч ти й поспішила вернутися до дому, але зате, хоч ненадовго, втішила хвору дитину. А це — найкраще, що ти могла зробити, відповіла бабуся Зима.

Ніна Наркевич

Мила несподіванка

Була собі одного разу одна снігова баба.

У високих горах, серед великого снігу, стояла на горбі і дивилася вниз.

Хто їй там поставив і пощо — не знати. А можна догадатись, як там скучно було їй самій. Нікого довкруги, ні дитинки, ні навіть пса.

От і дивиться вона вниз, а там місто: ловно людей, і дорослих, і дітей, авто, трамваї, все рухається, біжить, говорить, сміється.

— Ні, — сказала — довше не видержу! Мушу між дітей!

Та й, як лиш смерклося, наша баба присіла, круцьнула собою вліво, вправо та й пошкандибала в долину: диб, диб. А далі: беркець! та й опинилася вже на вулиці перед якоюсь крамницею.

А там стояло авто з причепкою. От нагода! — подумала та й викарабкалася на причепку.

Аж тут із крамниці вийшов шофер. Зирк, а там, на причепці якась баба сидить, що її раніш не було.

— А хто ти така будеш і чого хочеш?

— Та я снігова баба, милости прошу, скучаю тут у горах за дітьми. Провезіть мене, будь ласка, до міста. Ви ж знаєте, як нам, сніговим бабам, трудно ходити. Ще чого доброго, авто може переїхати, чи якийсь псисько напасти.

— Та про мене — так шофер, — то вже їдь, коли так дуже наперлась! Але тримайся добре, бо причепка кидає.

Їдуть вони, їдуть де скоріше тихо, а де дозволи, то баба питає:

— А снігу то у вас багато?

— Було трохи, але вже щез.

— А снігові баби є?

— Де там! На лік немає!

— А Дід Мороз навідується?

— Ой, ще й як! Часом так тисне, що аж свічки в очах стають.

— Ов! — каже баба. — Здоровий старець! А діти в тебе є?

— Є двоє: хлопчик Миросью і дівчинка Сяня.

— Ха, ха, ха! — врадувалася баба. — То добре, то дуже добре! Вези мене відразу до своїх дітей. Я і так ніякого мешкання ще не маю.

— Добре, — каже той. — Але тепер діти вже сплять.

— Нічого — підожду до ра-
на.

Заїхали на подвір'я, де стояла
шоферова хатка.

— Ну, злізай бабо! Ми вдо-
ма. Он там, бачиш це вікно, то
спальня моїх дітей. Стань собі
під вікном і зачекай поки ле
повстають. Взяв би я тебе до
гаражу, та це не було б добре
для тебе.

— О, ні, ні! Ми, снігові баби,
перебуваємо лише на дворі.

І вона пошкандибала під вік-
но, де спали діти.

Стоїть вона, стоїть, дивиться
у вікно, а місяць світить. Аж
тут дівчинка Сяня пробудилась.
Думала, що то вже день, так
ясно було. Глянула у вікно і
аж затрусилася зі страху. А там
щось таке стоїть, все в білому,
якесь постать і дивиться про-
сто на Сяню.

— Боже, Боже! — шепнула
Сяня, — що це таке? Мара я-
кась, чи привид, чи що? Злізла
потихеньку з ліжечка та до Ми-
рося:

— Миросю, братчику, про-
будись! Он, глянь, за вікном
мара якась стоїть! О! Як я бою-
ся! Як боюся!

А братчик, Миросю, стар-
шенький і відважний (звичай-
но, хлопчик) миттю пробудив-
ся та хап за рушницю, хап за
револьвер (на всякий випадок)
і шур до вікна. Та ледве набли-
зився і:

— Ха, ха, ха! — засміявся. —
Ото, Сяню маєш чого боятись!
Та ж це звичайна собі снігова
баба. О, яка мила несподіванка!

— А звідкіля ж вона тут взя-
лася?

— Того я вже не знаю. Чи з
неба впала, чи звідки. А тепер
йдім ще спати, рано про все
довідаємось.

А рано, що то було радости!
Діти плескали в долоні, ходили
кругом баби, розпитували: що,
де, звідки і як? А снігова баба
все їм розказувала. І як вона
приїхала на татковій причепці
і як погубила гудзики від сво-
го китаря та капелюх з голо-
ви. Так трясло.

— О, не журися дорога ба-
бо! Ми тебе приборемо.

Та й зараз знайшли старень-
ку мамину шапочку, теплий ша-
лик, декілька гудзиків і при-
брали бабу гарно, не до пізнан-
ня.

А Миросю приніс свіжу мор-
ковку і причепив їй новий но-
сик, бо старий від зимна попу-
сався. Потім діти дали бабі мі-
тлу в руки і сказали.

— Бабусю вдень ти будеш
гратися з нами, а вночі заміта-
ти подвір'я, щоб тобі не було
сучно.

От і зажили вони вкупці ве-
село та щасливо. Буває діти
поберуться за ручки, ходять
кругом баби і приспівують їй:

А снігова баба вилізла на граба.

Впала баба з граба, полонила тичку,

Розпалила вогник

Та й спекла Діду-Морозу паляничку.

А Дід-Мороз, як почує цю
співанку та як набере повний

мішок холодного вітру, як вій-
не ним на ціле товариство, то
баба зрадіє, бо справді стає
кріпша і здоровша, а дітям то
личка почервоніють і ручки за-
клякнуть.

Ще довго трималася снігова
баба здорово. Ніччю замітала
подвір'я, а рано гралася з дїть-
ми і розповідала їм, що бачи-
ла вночі. Чи де якийсь пес пе-
ребігав, чи гавкав, а вона про-
ганяла його мітлою, чи котик
лазив по дахах, чи голуб з про-
соння заворкував, а сорока за-
скрекотала на плоті: „Надо-
брийдень“. А як настало тепло,
то баби одної ночі не стало. Чи
вернулася в гори, де вічні сніги
і леди? Чи тепленької ночі роз-
плилася чистеньким струмоч-
ком і з дощиком поплила до
річки?

Не знати де подімась!

Олена Цегельська

Ха-ха-ха! засміявся. Та ж це звичайна собі снігова баба! О, яка мила несподіванка!

З Новим Роком вітаємо Вас дорогі Союзнянки і бажаємо багато радості й успіху в громадській праці та особистому житті. Дай Боже, щоб цей рік наблизив нас до нашої ясної й великої мети.

**

Всі Відділи вже певно перевели річні збори. Нова чи перевибрана Управа повинна приготувати плян праці на цей 1956 рік, намітити імпрези і забезпечити наперед приміщення, та дати на найближчі збори до вирішення членок.

**

Якщо Відділ не запросив поблизької місто-голови СУА на свої річні збори, то прохаємо зробити це з нагоди найближчих сходин. З містоголовою СУА зможете обговорити свої побажання до Централі, а вона матиме нагоду познайомитись з біжучими справами Вашого Відділу. Такий тісний контакт буде добрий для Відділу і для Централі.

**

Чи Ваш Відділ уже вплатив вкладку за 1955 рік до наших центральних громадських установ, Українського Конгресового Комітету і ЗУАДКомітету? Пригадуємо цей важливий громадський обов'язок! Відділи, що досі ще не стали членом однієї з тих наших центральних установ, повинні в біжучому році вступити в члени.

**

З початком грудня м. р. Центральня вислала до своїх Відділів багато матеріалів, з якими уряд Відділу мусить познайомити усіх своїх членок. На зборах мусить бути прочитаний обіжник, викази датків і шерів на Дім СУА, бюджет Централі на 1956 рік. До подання є ліста для 1.00 датків на Дім СУА й інші матеріали. Дискусію треба перевести над кожною точкою обіжника, бюджетом і т. д., а вислід дискусії подати до відома Централі. Звертаємо увагу, що анкету праці Відділу, як теж і квестіонар, треба точно вповнити і негайно відіслати до Централі.

**

Нововибрані Референтки прохаємо особисто докладно відмітити собі точки подані в обіжнику, а коли потрібні додаткові інформації чи матеріали, зголоситись по них до Централі СУА.

**

Ще не пізно зложити Різдвяний подарунок для своячки чи подруги у формі передплати „Нашого Життя“! Але не забудьте також про наших залишених, тих, що не в силі замовити журналу. Українки в Німеччині й Австрії радо його повітали б.

**

Розділюючи пожертви на річних зборах, не забудьте за пресовий фонд „Нашого Життя“! Журнал потребує піддержки Відділів, щоб міг існувати й розвиватись.

МІННЕАПОЛІС, МІН.

Справлення помилки

У дописі про Свято княгині Ольги 16 Відділу пропущено через недогляд згадку про змістовний реферат, що його опрацюва-

ла й прекрасно виголосила п. Мирослава Петришак. Рівнож за мистецький портрет 16 Відділ складає подяку п. проф. Папарі, а не Помарі, як було надруковано. За цей недогляд препрошуємо.

ЦЕНТРАЛЯ ОДЕРЖАЛА

від 1. грудня 1955 до 4. січня 1956

Річна вкладка і Організаційний фонд:

Від. 19	Амстердам	20.00	5.00
„ 50	Бетлегем	20.00	5.00
„ 63	Дітройт	20.00	—

Фонд Централі:

Від. 13	Честер	35.00
„ 19	Амстердам	15.00
„ 41	Філадельфія	19.00
„ 50	Бетлегем	9.00
„ 64	Нью Йорк	62.00

Фонд Резервовий:

Від. 13	Честер	5.25
„ 41	Філадельфія	2.85
„ 42	Філадельфія	10.75
„ 50	Бетлегем	1.ф5
„ 64	Нью Йорк	25.00

Фонд „Мати й Дитина“:

Від. 24	Елізабет	14.75
„ 28	Ньюарк	105.00
„ 33	Клівленд	9.00
„ 47	Рочестер	31.00
„ 57	Ютика	80.00
„ 64	Нью Йорк	200.00
„ 65	Нью Бронсвик	25.00
А. Івах, Іст Вилістон, Н. Й.		8.00
А. Ковальчук, Грейт Медовс		5.00
М. Фединяк, Шикаго		3.00
Н. Іванків, Лос Анджелес		2.50
А. Чопек, Милвил		2.00
А. Чорній, Балтимор		2.00

На Дім СУА:

Від. 28	Ньюарк (збірка)	35.45
„ 41	Філадельфія (збірка)	19.00
„ 42	Філадельфія (збірка)	20.00
„ 65	Нью Бронсвик	10.00

Пресовий фонд Н. Ж.:

Від. 10	Філадельфія	5.00
„ 64	Нью Йорк	25.00
К. Джорджія, Нью Йорк, від комітету пам'ятника на могилі пок. М. Скубової		30.00
І. П. Бенцаль, Нью Йорк		5.00
Е. Цісик, Нью Йорк		2.00
Е. Дудяк, Грейт Медовс		1.30
О. Баранник, Велзлей		1.00
Н. Ходновська, Вілкес Бері		1.00
А. Івах, Іст Вилістон		1.00
М. Вусович, Шикаго		.50

З подякою

Антоніна Кульчицька, фін. секр.
Анна Сивуляк, касієрка

Чи ви вже вирівняли передплату за „Наше Життя“?

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Організаційна Комісія

Дня 11. грудня 1955 р. відбулась у домівці СУА нарада, скликана Централєю. Ціллю її було створення орг. комісії при Гол. Управі. Нараду відкрила голова Централі п. Олена Лотоцька, а короткий нарис праці подала п. Марія Біляк.

Розвинулась жива дискусія. У висліді комісія оформилась у такому вигляді: пп. Марія Біляк, голова, Ростислава Матла, містоголова, Лідія Лемішкова, секретарка, Ніна Самокішин, делегатка.

Як працю на найближчий час рішено — запізнення із статутом і правильниками та звідомленнями Відділів на XI. Конвенцію. Щоб запізнятись із станом Відділів, комісія переведе докладний їх огляд. Окрему увагу присвятить творенню нових Відділів.

Свят-Вечір Окружної Ради

За ініціативою і старанням Окружної Ради у Філадельфії влаштовано в дні 29. грудня м. р. в Горожанському Клубі при 23-й вул. український Свят-Вечір.

Метою цього Свят-Вечора було познайомити американських гостей із нашою свят-вечірньою, так дорогою нашому серцю, традицією, дати змогу послухати їм наших колядок, які співає на Різдво весь український нарід. Тому доложено багато зусиль і праці, щоб це випало бездоганно й відповідало всім вимогам.

Перший погляд на залу: столи застелені білими скатертями, на головному столі пишалась багата вишивка. Різдвяного характеру надали засвічені свічки в керамічних свічниках, під столом сіно. Гості явилися дуже численно. Окрім американських (понад 50), які заступали різні американські жіночі організації, були теж представники і наших

місцевих установ, а також багато членок СУА, з головою п. О. Лотоцькою. Не диво, Свят-Вечір — приманливе слово.

Голова Окр. Ради п. А. Сивуляк відкрила Свят-Вечір, привітала гостей і попросила місцевого пароха о. І. Лебедовича розпочати вечерю молитвою. Щиро полинула молитва з сердець усіх, а прадавня коляда „Бог предвічний“ завершила її. Провід вечером перейняла п. О. Лотоцька. Вечерю з 12-ти страв споживали присутні в надзвичайно приємній, сказати б, родинній атмосфері. Пані „товст-мастер“ вела її оживлено й зручно завдяки досвіді й рутині. Головну увагу спрямувала на вияснення свят-вечірньої символіки, накриття стола, страв і їхнього порядку та найбільш популярним свят-вечірнім звичаєм. Не забула згадати про порожню тарілку на столі — це для братів, сестер на рідній землі, для борців УПА, для в'язнів і засланих. Вечір був ведений нарочно в англійській мові. Були й колядники — без них тяжко подумати б про цілість нашого Свят-Вечора. Та тільки замість давніх — у кожухах, із засніженими чобітьми й почервонілими від морозу обличчями, колядував мішаний хор під орудою др. Д. Коструб'яка (хористки більшістю є членками 10 Відділу). Гарне й гармонійне виконання колядок дало присутнім багато насолоди.

Свят-Вечір закінчено молитвою та відспіванням колядки „Добрий вечір, тобі“ для господині вечора п. О. Лотоцької.

Всім паням, які вложили багато праці в приладження смачної вечері, прибирання залі а це: А. Сивуляк, М. Чайківській, С. Стрижак, З. Терлецькій, Н. Лопатинській, А. Рублевій, А. Харук, П. Бакай, А. Мидловській, Н. Петровській, М. Насевич, І. Матлі, Н. Гайдучок, Е. Задорожній, М. Лаб'як, а також за провід вечером п. О. Лотоцькій і хоріві належить велике Спаси-Віг.

Слід привітати почин Окружної Ради, яка використала таку знамениту нагоду, щоб відкрити перед американським світом ту частину багатой української душі, якою є збереження традиції. Почин цей гідний наслідування.

Присуня

БРУКЛИН, Н. Й.

25-літній ювілей 21 Відділу

Вже кілька місяців перед святом зібралась управа, щоб намітити програму на це свято. Голова Відділу п. К. Баран та уряднички доклали всіх старань, щоб свято вийшло якнайкраще.

Дня 23. жовтня зійшлися членки і запрошені гості в Нар. Домі. Управа дещо схвильована підготовкою. Обіцяла приїхати голова Централі СУА Олена Лотоцька, бо ж 25 літ тому вона закладала у Брукліні цей Відділ. Комітет ще викинчує останні приготування і вже перед 5-ою год. зала повна гостей. По звіті з діяльності голова Відділу п. Баран просить секретарку п. Бартусевич, щоб прочитала прізвища членкинь, що померли за тих 25 літ, а присутніх повстанням з місць і однохвилинною мовчанкою вшанувати їх пам'ять. Потім голова передає провід свята референтці імпрез п. Я. Зарицькій. „Товст-мастер“ покликає як першу до слова, дорогу гостю з Цеп-

**ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
ЩАСЛИВОГО Й УСПІШНОГО НОВОГО РОКУ**
усім членкам 16 Відділу й усім Сестрам Союзнякам
бажає Управа 16 Відділу СУА

Олена Карп'як-Бенцаль
містоголова

Катря Гуцал
голова

Ольга Луцик, секр.

тралі Олену Лотоцьку, яка в дуже цікавий і живий спосіб зображує працю нашого Відділу внутрі, як і репрезентацію на міжнародній арені. Тут Союз України Америки заступає українське жіноцтво, яке не може говорити само за себе, бо представниця бездержавної нації не всюди має доступ. Потім промовляла довголітня, а теперішня почесна голова Відділу п. Анна Бодак, яка з великою посвятою працювала для добра і розросту нашої організації. По промові о. пароха В. Андрушкова і о. со-трудника Коваля розпочалась мистецька програма нашого ювілею.

Першою точкою був танковий виступ дітей із балетної школи Р. Пегріни (козачок), потім слідував сольо-спів членки нашого Відділу Марії Стефанишин. Слідуючою точкою був сольо-спів Лева Рейнаревича, відомого з виступів на сценах метрополії і в телевізії. На закінчення знов група дітей відтанцювала у двійку гопак і бойківську коломийку на 4 пари. Мистецька програма була підготована дуже солідно і на високому мистецькому рівні. Потім гості засіли до вечері, яку членки підготували. Під час вечері п. Зарицька попрохала до слова голову Укр. Народного дому п. Павчака, що співпрацював із нашим Відділом від його засновання. У коротких словах він підкреслив велику, часом понад сили жертвенну працю Відділу і побажав на дальше успіхів у праці.

Слідували привіти делегатів місцевих товариств. Від Центр. Ком. Об'єднаних Організацій промовляв голова п. Курилів, від 1 Відділу США п. К. Пелешок, від Окр. Ради в Нью Йорку п. І. Бенцаль, від 3 Відділу п. М. Демидчук, від 8 Відділу п. Корпало, від 4 Відд. п. Ликтей. Усі бесідниці підкресливали довгий і важкий шлях нашого Відділу і бажали успіхів у праці на майбутнє. При кінці голова 21 Відділу розкrojла і поділила ювілейний торт, а на заклик голови Централі відспівали членки гимн США. П. Зарицька подякувала п. О. Лотоцькій, гостям-делегаткам

і членкам за участь у святі і присутні в піднесеному настрою розійшлись до дому. Я. Зарицька

ШИКАГО, ІЛЛ.

Співпраця з американськими організаціями

На відтинку співпраці з американськими установами 22 Відділ США у Шикаго дав цього року дві імпрези. Першою був виступ у Музею Науки і Промислу. Тут набули ми, так би мовити, права громадянства, бо виступали 5-тий раз зчерги. Під керівництвом пп. М. Куріци і О. Децик членки убрали ялинку, яка стояла в галі музею цілий місяць, себто від 27. листопада аж до свят. Цьогорічна ялинка дуже нагадувала ялинку в краю. Була прикрашена золоченими орішками, помадками, медяничками і ланцюжками з паперу та світлами. День 27. листопада був українським днем у Музею. Членки 22 Відділу, пп. Ключник, Коленська, Самбірська і Литвишин мали дижур коло ялинки. Зодягнені в народні строї, давали пояснення про наші звичаї, ялинку, строї, а часом не обходило і без політики. Тому, що це була неділя — відвідувачів було так багато, що у великих залах Музею, одного з найбільших у Шикаго, важко було протовпитись.

У цей день у їдальні Музею продавали українські страви, як борщ з вушками, голубці, кутю і пампушки. Все це зладили членки під зарядом пп. Сидорик і Ванджури. По полудні відбувались вистави із Свят-вечірньою тематикою. Участь брали діти школи св. Миколая під проводом нашої нової членки п. Марії Яримович. На другий день один із найбільш читаних щоденників „Шикаго Трібюн“ помістив велику світлину нашої ялинки з п. Ключник коло неї.

Другу ялинку вбирали ми коло Едісон Ко. Цю ялинку виставлено від 5.—24. грудня в великій залі підприємства, разом із ялинками інших національностей. Прибранням її зайнялись член-

ки п. п. Сидорик, Терлецька, Войтків, Самбірська. (П. Войтків — це дочка нашої членки п. Куць.) Багато репортерів робило знімки і ставили запити, а другого дня показували нашу ялинку на телевізії. Ціллю цієї імпрези була збірка дарунків для бідних дітей. Станиця „Мати й Дитина“ призначила на ту ціль 30 дол., за які закуплено убрання і забавки.

Як бачимо, 22 Відділ США щораз більше поширює свої звязки з американцями, які без сумніву приносять велику користь українській справі.

Хочу подати один приклад того, як чужинці цікавляться українськими звичаями. В минулорічному Різдвяному числі журналу „Better Home and Garden“ появилась стаття голови 22 Відділу п. Харіш про Різдвяні звичаї на Україні і була світлина нашої ялинки з Музею. Цього року у жовтні американський жіночий клуб в Арканзасі прислав листа до п. Харіш із проханням подати їм ближчі дані про наш народній стрій і нашу ялинку. бо вони хотіли б щось такого в себе влаштувати. У відповідь кілька наших членок закупило книжку англійською мовою, де є опис нашого народнього вбрання, а п. Ванджура зладила зразки прикрас на ялинку. Окрім того подали ми їм адресу, де можна дістати готові строї.

Цей приклад свідчить, що 22 Відділ вмiло поставив ділянку співпраці з американським світом. Д. Б.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Річні збори 42 Відділу США

У домівці Централі зійшлись дня 4. грудня членки 42 Відділу. Голова Відділу п. А. Бойко відкрила сходини молитвою. Наперед обговорили біжучі справи Відділу, а саме відвідини хворих по шпиталях і заплянований Свят-Вечір. Членки склали односторонню пожертви на Дім США. Потім голова приступила до річних зборів і передала ведення голові Окр. Ради п. Анні Сивуляк.

Із звіту голови довідалися присутні про працю Відділу. Відділ відгукується на всі актуальні справи і пильно слідкує за напрямними Централі. На листі жертв на Дім СУА 42 Відділ стоїть на першому місці. Влаштує щороку Свят-Вечір і Свячене і бере активну участь у починах Окр. Ради СУА. По голові зложили звіт і інші уряднички. Іменем Контр. Комісії промовила п. Бендзяк і висказала признання за ведення книг. Голова подякувала всім за співпрацю й прохала її не вибирати, бо стан здоров'я їй на те не дозволяє.

Над вибором нової управи розпочалась оживлена дискусія. Уряднички відмовлялись від вибору, але коли членки одноголосно домагались, щоб залишилась давня управа, все ж таки поступились. До управи 42 Відділу увійшли: пп. Анна Бойко, голова, Марія Пашук, містоголова, Ірина Волянська, секретарка, Антонія Аннюк, заступниця секретарки, Анна Мицишин, касієрка, Катерина Пак, культ.-освітня реф., Марія Козак і Павлина Малиновська, господині, Кекілія Гардецька і Олена Марків, делегатки до Окр. Ради, Павлина Малиновська і Марія Марич, доглядачки хворих. До Контр. Комісії увійшли: п. Бендзяк, Дем'яник і Бутрин.

Відчитання обіжника Централі відложено через брак часу на слідуючі сходи. На 22. січня 42 Відділ влаштує Свят-Вечір у домівці Централі СУА.

Відзначення 95-тих уродин членки

У квітні 1955 46 Відділ СУА вшанував уродини найстаршої членки п. Параскеви Панасовської скромним вечором. Членки прибрали залу і накрили святочно столи. Коли прибула п. Панасовська у товаристві своєї дочки п. Насевич, присутні привітали її співом „многая літа“, а голова Відділу зложила їй від імени присутніх побажання та вручила китицю квітів. У своїй промові голова п. Мила подякувала їй за довголітню працю, підкреслюючи її жертвенність та ве-

лику активність. Соленізантика була зворушена до сліз, дякуючи за милу несподіванку. Своє почування висловила у віршику, що його запам'ятала ще зі школи в родинній місцевості Вікні. Скалатського повіту на Західній Україні.

Під горою, над рікою, а нашим
ріднім краю,
Там мое село є рідне, туди
споглядаю.
Чом ти мені сторононько в світі
така мила?
Щось мене до тебе тягне якась
чудна сила.
Коби мені ще узріти рідную
хатину,
Коби дома звеселитись хоч одну
годину.

Присутні засіли із дорогою гостею до столів де при сердечній гутірці, переплітаній побажаннями та привітами мило пролітав час. Серед споминів із дорогого минулого виринула Батьківщина і як колись, полились запашною струєю рідні гагілки. А вслід за цим пішли хороводи, що їх членки дуже старанно виводили. Улюбленою піснею п. Панасовської „Де згода в семействі“ закінчено цей милий, повний родинного тепла вечір. Членка

ДІТРОЙТ, МИШ.

Свято книжки

Злучені Жіночі Організації Дітройту постановили ще на ювілею 35-літньої праці — зібрати й видати опис цієї праці окремою книжкою. Це було в 1953 р. Збирання й опрацювання матеріалу, що перейняла на себе редакторка „Нашого Життя“ Лідія Бурачинська, тривало доволі довго. Але восени 1955 р. книжка побачила світ. Дня 16. жовтня влаштували Злучені Жіночі Організації святочні сходи, присвячені цій події.

У церковній галі на східній частині міста зійшлися того дня представниці жіночих організацій Дітройту, культ.-освітні діячі та всі, що цікавились тією книжкою. Сходини відкрила голова Злучених Організацій п. Ірина Козаченко, пояснила ціль сходин і передала провід гостини місто-

голові п. Катерині Хомяк. П. Хомяк розказала, які спонуки привели Злучені Жіночі Організації до видання такої книжки. Настали саме 70-ті роковини жіночого руху. Половину цього часу українське жіноцтво Дітройту йшло зорганізованим шляхом і бажало закріпити поодинокі його етапи.

П. Хомяк покликала потім до слова редакторку книжки п. Бурачинську, яка розказала про працю над книжкою. Щойно збирання цих матеріалів та розгляд минулого Дітройту відкрив їй правдиве обличчя американської українки. Голова Літ.-Мистецького Клубу М. Бажанський висказав кілька цікавих думок про суть українського, жіночого руху, що показує його обізнання з цією ділянкою. Головним мотивом цієї книжки є добро загалу і тим ще раз доказала українська жінка свою зрілість. Чудове порівняння висловила радна м. Дітройту Маруся Бек. Вона, що була при починах жіночого зорганізованого життя у Дітройті, відчула тепло на спогад про ті часи. Порівняла жіноцтво Дітройту з китицею квітів, що в ньому кожна квітка заступлена. Знов д-р Софія Парфанович вказала на книжку, як на скриню, що береже в собі цінний скарб. Це є та муравлина праця довгих літ, той запал і та любов до свого, рідного. Оцей скарб світитиме майбутнім поколінням жіноцтва своїм прикладом і своєю скромністю.

Промовляли теж присутні громадські діячі. П. Чемний і Шустакевич вмістили свої статті у книжці і вже висказали свою думку про ролю жіноцтва у громаді Дітройту. Диригент І. Атаманець прилучився до їх становища, підкреслюючи заслуги жіночої праці, а співачка Стефанія Цимбаліст подякувала за признання, яке їй книжка висловила.

Згодом п. Хомяк запросила присутніх до перекуски, що складалась із кави й домашнього печива. Гості живо гуторили, обмінюючись враженнями. На кінці друга містоголова Злучених Організацій мгр. Марія Квітковська подякувала присутнім за участь і закрила сходи.

На порозі нової доби

— Ви дуже любите свою батьківщину? — спитала Єлена несміливо.

— Це ще невідомо, — відповів Інсаров. — Ось коли хто-небудь умирає за неї, тоді можна сказати, що він її любить.

(„Напередодні“ І. Тургенев)

В другій половині XVIII стол. зліквідовано автономний устрій наддніпрянської України, скасовано козацькі війська, а селян повернено у кріпаків. Ті, що наважувались піднести голос в бороні прав України, гинули по казематах. Зате козацька старшина, за відхід від автономії, одержувала „дворянские привилегии“. Зникає провідна верства, а разом із нею зникають національно-державні традиції. Але це все діється поступово.

Лишається неагресивна селянська маса: малороси, хахли, тучешні... Але ця маса ще відчуває свою окремішність. Це була доба великого занепаду національного життя в Україні:

„Ростуть і висятьс я царі,
Дрібніють люди на землі.“

(Т. Шевченко)

Російський царат із завятих, войовничих степовиків поробив покірних волів, які переорюють панські ниви. Те саме було в Галичині, Закарпатті, Буковині, тільки замість москалів там панами були поляки, німці, мадяри... Колишня українська шляхта то підупала, то поступово денаціоналізувалась. Та все ж почуття своєї окремішності зовсім не завмирало ніколи. І одержавши царські

привілеї, багато з них тужить за колишніми козацькими правами. І коли здавалось, що нація вже зовсім розпливеться в чужому морі, раптом чується знов сильніше биття народнього пульсу... В східній Україні, головню по Слобожанщині, з міста до міста, з села до села мандрує український Сократ — філософ Григорій Сковорода. Носить із собою лиш пару книжок, флейту і палицю. І вчить народ на святах біля церкви, на ярмарках і в домах дідачів. І кожна хата вважала для себе честю і благословенням Божим, як він зупиниться там хоч кілька днів. Його морально-сатиричні пісні співалися мандрівними лірниками і ставали окарбом народної душі.

На переломі XVIII і XIX віків почалось в усіх поневолених словянських народів національне відродження. Шлях до волі тяжкий але і віра в неї ніколи не погасала. Серед українського народу, отой середньої верстви, нащадків козацтва, старшинства, нижчого духовенства, ніколи не завмирало спомини про колишні права, про свою окремішність. Збереглося це і в народі. Лірники, що ходили від села до села, що співали козацьких історичних пісень, глибоко вражали душі слухачів. Навіть серед шляхти, в більшості спольщеної і поросійщеної, висовуються постаті патріотів, як В. Полетика, Милорадовичі, Калиновський, Маркович, М. Максимович, І. Срезневський. Вони вивчали історію України, збирали історичні матеріали і започаткована ними праця — вивчення побуту, звичаїв, діалектів нашої мови, стала підвалиною культурно-національного відродження українського народу.

Василь Калніст у Пруссії в 1791 р. веде переговори з міністром Герцбергом про поміч Україні проти Москви. Князь Олександр Безбородько, канцлер російської імперії, добив-

МАНЧЕСТЕР, Н. Г.

Участь у тижні української культури

Усі громадські організації Манчестеру перевели від 23.—30. жовтня м. р. Тиждень Української Культури. В тій цілі створено комітет, до якого увійшли від 45 Відділу США — пп. Катерина Струса, Марія Буцяк і Олена Беднарчик. У делегації до губернатора стейту п. Двінел взяли участь пп. Ольга Рачка й Ірина Шуфлят, які були зодягнені в народні строї. Делегація вручила губернаторові дарунок від української громади, а саме Історію України для пана Двінел, а вишивану серветку (яку вишила голова Відділу п. Струса) для п. Двінел.

Дальша участь 45 Відділу США в Тижні Культури полягала у виставці народнього мистецтва, яку влаштовано у міській бібліотеці. Вона тривала від 21. жовтня до 1. листопада м. р. Експонати доставила Централь СВА, а писанки й вишивані образи додала п. Струса. Тисячі американців оглядали цю виставку й подивлялися виставлені твори, а також

книжки — Дух Полумя, Українське Мистецтво і Жінку України. Управителька міської бібліотеки п. Бравн була захоплена виставкою та йшла нам у всьому на руку. Ми віддячили їй, запросивши її на концерт Капелі Бандуристів, і подарували їй примірник „Жінки України“.

Ми дуже вдячні Гол. Управі за прислані експонати, а зокрема складаємо подяку пп. Зеновії Левицькій, Дарії Мегик і Катерині Пах за дбайливе опакування їх.

У програму Тижня Культури увійшло Богослуження східнього обряду у місцевій римо-католицькій церкві, спільний обід у нашій церковній галі, виставка народнього мистецтва, концерт Капелі Бандуристів, бал Укр. Амер. Гор. Клубу і бенкет, на якому був присутній мейор міста з дружиною.

Бенкетом дня 30. жовтня закінчився Тиждень Української культури. Загально всі були тієї думки, що цей Тиждень більше поінформував мешканців міста про Україну, як за весь час, що українці живуть у Манчестері.

Марія Буцяк

ся у царя Павла I повернення Україні деяких прав. Генерал-губернатор Микола Рєпнін, батько приятельки Тараса Шевченка, княжни Варвари, доручив Дм. Бантиш-Каменському написати історію України. Сам Рєпнін, що був колись віце-королем Саксонії, жив потім, як опальний вельможа, в своєму маєтку в Яготині (Полтавської губернії). Родина була вільнодумна, ліберальна. Навколо жили дідичі: Селецькі, Завадовські, Лукашевичі, Закревські, де-Балмени, Волховські і ін... Мати княжни Варвари була внучкою гетьмана Кирила Розумовського і небогою княжни Марії Волконської, жінки декабриста. В цій родині ласкаво був прийнятий Тарас Шевченко, а з княжною Варварою його звязала велика приязнь. З висот свого патріціанського становища, вона, що в дитинстві гралась із дітьми королів, побачила в цьому „плебею“, ще недавно кріпакові, людину вищу від оточення — генія. Наражаючи себе на неприємності з царським урядом (тим більше, що батько її й так був „в опалі“), вона довго підтримувала звязок із Шевченком — листуванням і посилками, — як він був на засланні, коли багато приятелів про нього забуло, чи не хотіло через звязок з „політичним злочинцем“ ризикувати своїм становищем. Княжна Варвара клопоталась про його звільнення, зверталась до своїх знайомих у столиці, до генлейтенанта Дубельта, до начальника жандармського корпусу Орлова, нарешті до самого царя Миколи I. Варвара Рєпніна належить до тих постатей, які і з віддалі сяють нам ясним не гаснучим світлом.

Після повстання декабристів в Україні утворились незалежні товариства, як Товариство Зєднаних Словян, Кирило-Методіївське Братство. Дружина визначного українського діяча, Віктора Лободи, Стефанія, уроджена Пашківська, була заслана з чоловіком у Перм. Лишилася спогати про Шевченка. Її псевдо Кропивна.

На весіллі письменниці Ганни Барвінок (Олександрі Кулішевої) боярином був Тарас Шевченко. В той вечір усіх весільних гостей зачарував він своїм співом українських народних пісень. Серед гостей були розмови про те що добре було б Тарасу Григоровичу поїхати до Італії, для доповнення своїх малярських студій. І тоді „молода“ обіцяє продати всі свої дорожочинності, щоб за ці гроші Тарас Шевченко міг виконати цю подорож. Та в поворотній дорозі до Києва Шевченка і брата Ганни Барвінок, В. Білозерського, арештують і висилають на заслання. Тоді ж арештовують і багато братчиків Кирило-Методіївського Братства, а серед них і П. Куліша, її чоловіка. Тихо і без галасу їде за чоловіком на заслання і молоденька його дружина — та, про яку він пізніше пише: „Без неї книжка моя не була б написана. Увесь життєвий клопіт взяла вона на себе, бережучи мій спокій, мій час, моє здоров'я“. Ганна Барвінок це світлий жіночий тип тихих героїнь життя.

З гідністю і маєстатом проходить перед нашими очима постать графині Єлизавети Милорадович (1832—1890). Вона підтримувала підпільні українські видавництва, Просвіти, засновувала школи, помагала культурній праці в Галичині, дала 9000 гульденів на заснування Літературно-Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові.

В Галичині було те саме, що й на Наддніпрянщині. Тільки селяни там були багато бідніші. Лишається жменька інтелігенції, переважно священиків, як казали поляки — „хлоп і поп“. Міста польсько-жидівські, замість малоросів — русини. Та зявилися нові талановиті люди, що використавши в 1848 р. революцію в Австрії, домагались у австрійської влади волі, політичної і національної легальним шляхом. „Найясніший цісар“ не заборонив писати й друкувати українською мовою, не заборонив української школи, і товариств. Дав навіть ав-

тономію з галицьким соймом і з участю в вiденськiм парламенти.

В російській імперії всі спроби домагатись хоч деяких прав закінчились Валуєвським указом заборони друку в українській мові. Там все глибше йде русифікація, але коли здається, що Україна вже розпливеться в російській стихії, зявляється, як пророк, Тарас Шевченко, а за ним ряд будителів, як П. Куліш, Квітка-Основ'яненко, Стороженко, пізніше Б. Грінченко й ін... За ними приходять суспільно-громадські діячі, організуються „Просвіти“, а далі приходять діячі політичні.

Серед більшості українських патріотів того часу було переконання, що все зло від самодержавної монархії. І що коли російський народ звільниться від самодержав'я, то не ставитиме братньому українському народові перешкод до волі. На цю ідею визволення трудового народу в Росії, в тім і українського, спільним зусиллям всіх поступових елементів в одній централізованій партії, і ловились українці. Панував погляд, що необхідно знищити насамперед самодержавний режим і на цьому треба зосередити всі революційні сили. Тоді настане справедливе взаємовідношення між народами, що входять у склад Росії. Сильна боєва організація російських терористів має свої відділи в Парижі, Карльсруе і ін. містах. А серед їх членства зявляється ціла плеяда жінок-героїнь (друга половина XIX ст. і початок XX ст.) Серед них є дочки дідичів, генералів, інтелігентки, селянки... Тітка Лєсі Українки, Олена Косач, за участь у революційнім русі проти царату, заслана у Сибір. Вона писала під псевдом „Ластівка“. Марія Ковалєвська, чоловік якої був членом Української Громади і одноступцем Михайла Драгоманова, працювала в „Народній Волі“ разом із відомими революціонерами: Желябовом, Софією Перовською, М. Кибальчицем і ін. Вона теж була заслана у Сибір на

каторгу, де загинула. На каторзі загинула Ольга Розумовська, що теж працювала в російських революційних гуртках. Членом „Народної Волі“ і учасницею підготовленого атентату на харківського губернатора, князя Крапоткіна, була Людмила Волькенштайн. Її помістили на 15 років у Шліссельбурзьку кріпость. В революційній партії працювали і селянські дівчата — А. Іщенко і Варвара Ілляшенко. Обидві були служницями в місті, коли вступили в партію. І обидві заслані у Сибір. А скільки було жертв безіменних?! Ті молоденькі дівчата і хлопці з повною самопожертвою віддавали своє життя за Росію, бо вірили, що все зло в монарху, що революція принесе волю всім. Ми бачимо, яку волю принесла Україні влада Сталіна й інших його наступників?! І молоді сили їх, і відданість ідеї і героїзм — пропали марно. Росія однаково, чи вона під владою комуністів, чи демократів, чи монарха, на Україні буде завжди душити національну ідею, щоб не втратити найкращу свою колонію.

Окремо треба згадати тих молодих дівчат і хлопців, що в Україні так само, як в Росії, ходили „в народ“. Вони клали до ніг любого народу своє молоде життя, відмовлялись від вигод, — бо часто це бували діти заможних батьків, — щоб іти вчителювати в глухі села, щоб нести в ці села світло хоч би початкової науки, грамоту. Ставали фельшерками і працювали в глухих кутках, відірвані від усіх близьких. Бо бувало, що батьки, обурені таким поступованням, відмовляли їм усяку поміч. Скільки їх там наживало сухоти і марно гинуло в молодім віці! Про це згадує Б. Грінченко в своїй повісті „Соняшний Промінь“, згадує про це в деяких оповіданнях Короленко, про це пише І. Тургенев в романі „Новь“.

Серед революціонерок і передових жінок того часу, які цікавились поступом і хотіли боротися з несправедливістю, крім типу революціонерок, які

працювали в таємних російських революційних організаціях і серед яких були й українки, крім ідеалісток-народниць, які „ходили в народ“, на Україні був ще третій тип жінок — поступовців. Ті, які хоч співчували російським революціонерам і мали з ними звязки, все ж виразно вели тоді свою „українську“ лінію. Виявляли не тільки зацікавлення політичними справами, але мали, як на той час, оформлений український світогляд. До них належить С. Русова, яка, хоч і була з походження пів-шведка пів-французенка, але народилась і виросла в Україні і почувала себе українкою і Україні присвятила все своє життя. За підозріння в приналежності до руху народодовольців і за звязки з Драгомановим в 80-ті і 90-ті роки XIX ст., вона кілька разів сиділа місяцями в царській тюрмі. Разом з тим з молодих літ працювала над вихованням українського молодого покоління, вчителювала, відкрила дитячі садки і ін. Пізніше викладала в Українському Університеті в Кам'янці і продовжувала свою діяльність на еміграції. До передових жінок того типу належить Олена Пчілка (Ольга Косач), яка в ті часи, жולי на всю Наддніпрянську Україну може тільки кілька інтелігентських родин у хаті в себе говорили по-українськи, виховувала своїх дітей тільки по-українськи — не боялась наражати себе і свою родину на підозріння російського уряду. „Її колеги“, пише д-р Донцов, „за найважливішу проблему українського життя, гідну літературного оброблення, уважали проблему соціальну, вона — політичну. Для них нарід був одною з суспільних верств, класом паріїв, для неї — нацією“. І це вона на відкритті пам'ятнику І. Котляревському 1903 р. виголосила свою промову по-українськи, хоч це було заборонено російським урядом (за виключенням делегатів із Галичини).

В Галичині до середини XIX століття селянин стогнав у кріпацькому ярмі польських помі-

щиків. А внаслідок колоніальної політики австрійського уряду і експлоатації народу поляками, Галичина до середини XIX ст. стала одною з найвідсталіших кутків Європи. Львівський університет перевели до Кракова а коли 1818 р. повернули його назад, то виклади „друсською“ мовою не відновились, бо мова ця була визнана тоді польським діалектом. Та український нарід не забував свого минулого і виспівував свої жалі в піснях-коломиїках:

**„А у мене топір, топір та кована
бляшка,
Не боюся я ні німця ані того ляхка“.**

Почались селянські повстання — 1819, 1824, 1832 років. Аж 1848 року в Галичині, як і в усій західній Європі, скасовано кріпацтво. А в 1867 році австрійська конституція надала Галичині вже вище згадану автономію, хоч фактично владу над Галичиною передали полякам. Тимчасом ще 1848 р. Яків Головацький і Микола Устиянович висловились про єдність української мови в Галичині і Наддніпрянщині і вже з того часу між обома Українами навязався звязок. Діяльність одних доповняла других. Не завжди легко йшла ця співпраця і то не лиш через труднощі, які створювали кордони і пильний догляд поліції з одного і другого боку. Дві галузі того самого народу, століття прожиті під різними впливами, ще гірше, прожиті в політичному рабстві, яке деформує душу людини, в значній мірі були пересякнуті психікою того чужого оточення і часто, зустрінувшись, вже не розуміли одні одних. Брати не пізнавали братів. Галичина, через більшу ліберальність австрійських урядів, мала більше політичних прав. Але та ж Галичина мала в своєму організмі нездоровий боляк „москвофільство“, таємно підтримуваний російським урядом. Та цей боляк проривав і на місці його пускали зелені паростки нові та свіжі сили, які йшли з самих коренів народного життя.

Вісті Фонду „Мати й Дитина“

Праця станиці „М. й Д.“ в Шикаго

Однією з найактивніших референтур 22 Відділу СУА була цього року станиця „Мати й Дитина“. З поданого понижче річного звіставлення, читачі зможуть уявити собі яку велику роботу проробила станиця, скільки радости й помочі принесла багатьом дітям. Велику діяльність станиці завдячуємо його голові п. Марії Куріці, яка не жалувала сил і здоров'я, щоб зібрати якнайбільше грошей і допомогу поставила на широку скалю. А ось факти:

Джерелом здобуття фондів для станиці „Мати й Дитина“ були різного роду збірки. І так:

1. З нагоди коляди збирали членки на листи.

2. У Квітну неділю відбулася збірка коло всіх церков. Був це „день забульки“, бо всім жертводавцям прищиплено квіт забульки з написом „діти — дітям“.

3. У жовтні була друга велика збірка. Продавано символічні книжечки з написом „На книжку дітям“. Ця збірка була призначена на закуп книжки.

4. Збирано на місячні листи між знайомими.

5. Членки оподаткувались добровільно на щомісячні датки.

6. Роздано збіркові пушки по українських крамницях.

Всі збірки широко пропаговано через радіо п-тва Самбірських і на передачі 22 Відділу з радіостанції п. В. Іващука. Сама п. Куріца мала 4 авдиції, виключно присвячені справам станиці „М. й Д.“.

Пожертви станиці у цьому році:

1. Продовжувано патронат над школою в Мюнхен-Мозах, Німеччина, де висилається щомісяця по 30 дол. Одноразово вислано 10 дол. на писанку, 15 дол. на ялинку, для вчительки 5 дол. і закуплено книжок на суму 64 дол.

2. Обнято патронат над школою в Ст. Мартіні в Австрії, де вислано по 10 дол. місячно, додатково одноразовий даток в сумі 15 дол. на ялинку і призначено 60 дол. на закуп книжок.

3. На заклик Головної Управи СУА до кожної висилки долучувано 10% на адміністраційні видатки ОУЖ і Централі.

4. Виплачувано 3 стипендії. Першу в Бразилії для учениці Вакуловської по 5 дол. місячно, другу в Німеччині для учня Сухецького по 5 дол. і третю в Німеччині для П. Василичин по 8 дол. міс.

5. Призначено одноразові датки: 10 дол. на видання книжки голови СФУЖО п. О. Кисілевської „По рідному краю“, 20 дол. на закуп книжок для спаленої школи в Бразилії, 10 дол. для садку в Бравншвайгу і 15 дол. для Регенсбургу.

На прохання Компанії Едісон наш Відділ убрав ялинку в цій фірмі, а з фонду „М. й Д.“ закуплено для бідних дітей убрання і забавки на суму 30 дол.

Майже всі висилки відбувалися через Головну Управу СУА. Д. Б.

ІЗ ПРИВІТІВ НА ХІ. КОНВЕНЦІЮ

Поміж привітаними, що спізнались на ХІ. Конвенцію й не могли бути відчитані, є також привіт Союзу Українок Канади з Едмонтону, що його тут подаємо:

Високодостойні учасниці
Конвенції!

З нагоди зїзду українського жіноцтва на цю ХІ-ту Конвенцію пересилаємо Вам сердечний привіт від управи і членок Союзу Українок Канади.

Вітаємо всіх учасниць на цей великий зїзд щирим серцем і з найкращими побажаннями. Хай Всевишній благословить Ваші наради і дасть Вашому жіноцтву сили та енергії для переведення в життя Ваших намірів та постанов.

Всі ми в Канаді складаємо щире побажання, щоб Ваша організація здобула немірних успіхів в дальній праці для українського народу.

За Централю
Союзу Українок Канади:
Катерина Міськів, голова
Стефанія Пауш, секр.

ЗІЗД МУЗУЛМАНІВ

Щороку відбувається в червні у Мецці релігійний музулманський зїзд. Цього року він буде присвячений проблемі многоженства. Музулманські жіночі організації ведуть завзяту кампанію проти цієї установи і домоглися врешті перевірки її.

З НАУКОВОГО СВІТУ

У жовтні на засіданні природничого відділу УВАН у Нью Йорку п. Наталя Осадча - Яната прочитала доповідь „Михайло Максимович, як природник“. У доповненні проф. Л. Зофійовська розказала про своє перебування у маєтку Максимовича „Михайлова гора“, яку оспівував Шевченко.

ІЗ КОНЦЕРТОВОЇ ЕСТРАДИ

Молода співачка Канади Леся Зюбрак передала через Голос Канади розмову про свою музичну працю.

У жовтні виступила в Монреалі у спільному концерті з Оленкою Гердан співачка Ольга Сушко-Наконечна.

Молоденька піяністка Руслана Антонович закінчила Державну Музичну Академію у Відні з подвійним відзначенням. Це вперше Академія видала диплом 16-літній дівчині.

ІЗ ОБРАЗОТВОРЧИХ ВИСТАВ

Пятнадцятилітня Олександра Бакочин одержала нагороду на стейтовій виставі картин в Арізоні, де вона живе з батьками.

У грудні відбулась у Торонті виставка молодих мистців, в якій виставили свої праці Дарія Кравців-Ємець, Ірина Шумська, Ірина Носик і Ліда Палій.

На хліборобській виставі в Нипавши, Саск., Анна Арабська здобула нагороду за олійну студію і за українські вишивки.

ШЕФ КАБІНЕТУ КОРОЛЕВИ

Недавно тому королева Юліянна йменувала шефом королівського кабінету д-ра Марію Анну Теллеген. Це вперше в історії Голяндії жінка зайняла це місце. Її завданням є полагоджувати контакт уряду і дипломатів із королевою. Треба зазначити, що д-р Теллеген є головою великої жіночої організації.

ТОВАРИСТВО ЖІНОК-ФАХІВЦІВ

До численних жіночих організацій в Англії прибула ще одна. Згуртувались жінки-фахівці, що вийшовши заміж, покинули фахову працю. Щоб їм не забувати й дещо заробити, товариство вишукує для них працю, що їм можуть вдома виконувати. Тому що жіночі звання різномодні, то й воно келегко всіх вдоволити. Але в більшості випадків якась розв'язка знайдеться.

Return to:
"OUR LIFE" Magazine
909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Ст. ч. 8 — UKRAINIAN DESIGNS

Взори з жіночих сорочок на Гуцульщині
- Copyright by "BAZAAR," Philadelphia, Pa.